

„Naplóját sem másért kezdi el, mint azért, hogy méltóképpen megküzdhesen azzal az önmagával, akit megérintett, túlságosan is befolyásolt korának szellemisége. Széchenyi úgy tudott szembenézni önmagával, ahogyan senki sem.”

Döbling rácsos ablaka ► 6. oldal

„Az M24-esen ugyanis kétirányú a forgalom: lejtmenet és hegymenet. De hirtelen nem lehet irányt váltani, és nem is szabad visszafordulni.”

Átkötés az M6-osról az M24-esre ► 3. oldal

„És ezzel utolért egy újabb öregkori kísértés: kételkedünk a már elnyert bűnbocsánat érvényességében, és ettől meggyengül a hitünk...”

Időskori kísértések ► 11. oldal

Április 11. – a magyar költészet napja ► 8–9. oldal
Az áldozatok igazsága ► 4. oldal

Értékmentés – selejtezés helyett ► 5. oldal

A szeretetszolgálat legnagyobb európai vállalkozója ► 5. oldal

Torna és áhítat ► 13. oldal

Tippek a Google böngészőjéhez ► 15. oldal

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Elvette reménytelenségemet

Jn 20,1–18

A nagyhéten tekintetünk Jeruzsálem felé irányult, hiszen a szent városban, illetve a falain kívül zajlott Jézus passiója. Itt történt ugyanakkor a legnagyobb csoda is: a feltámadás. A nagyhétnak és húsvét ünnepének megvan a maga dramaturgiája és dinamikája. Az egykori jeruzsálemi események sajátos fénytörést kaptak a szentföldi evangélikus püspök és LVSZ-alelnök, dr. Munib A. Younan idei húsvéti körlevelében. Szereffel ajánljuk olvasóink figyelmébe ennek néhány részletét azzal a kérés-sel: imádkozunk a Jeruzsálemben és környékén kisebbségi helyzetben, sok próbatételben élő keresztény testvéreinkért. És imádkozunk saját egyházunkért, valamint azért a sok nyomorúság és feszültség között élő, választások előtt álló országért, amelyben élünk.

Testvéri köszöntéssel:

DR. FABINY TAMÁS püspök

Van bárki a földön, aki ne tapasztalta volna meg a reménytelenséget? Ez a tapasztalat olyannyira természetes, hogy úgy gondolom, mindannyian jól ismerjük jeleit: könnyek, ellankadás, zavart gondolkodás, félelem, visszahúzódság. Így könnyen el tudjuk képzelni, hogyan érezhetett a magdalai Mária, amikor Jézus üres sírjához érkezett. Pár nappal azelőtt látta Urát és Szabadítóját, Jézust keresztre feszítve. Azért ment a kertbe, hogy megkenje drága olajokkal szeretett Mesterének halott testét. De amikor megérkezett, nem végezhetett el ezt a megszokott rituálét. Jézus teste eltűnt.

„Elvitték az én Uramat!” – kiáltotta sírva. Az Ura, aki reményét jelentette ebben és a következő életben, eltűnt. Mária futott, hogy elvigye a hírt a tanítványoknak, akik azonnal oda-siettek a sírhoz, hogy megbizonyo-

sodjanak a szörnyű igazságról – Jézus teste valóban eltűnt. Azután – mondja az ige – reményt veszítve hazamentek.

De Mária maradt – talán gyászolni, talán hogy megfejtse a misztériumot. Nem tudhatjuk, mi minden futott át megtört szívéen és meggyötört elméjén. Az üres sír mellett állva ismét betekintett, mint aki újra meg akar bizonyosodni a szomorú valóságról. Ekkor meglátott két angyal. „Miért sírsz?” – kérdezték. Majd egy férfi, akit nem ismert, szintén megkérdezte: „Miért sírsz?”

Ugyanazon szavakkal válaszolt, amelyekkel a tanítványoknak: „Elvitték az én Uramat!” Könnyei, mozdulatai ugyanezt kiáltják: „Elvitték az én reménytelenségemet!”

Jeruzsálem, a feltámadás helyszíne a remény városa kellene, hogy legyen. Azonban itt sokan, izraeliek és palesztinok egyaránt könnyen azonosulnak Mária szomorúságával. Úgy érezzük, nincs remény. Sírunk. Ellankadunk. Nem tudunk tisztán gondolkodni. Félünk. Visszavonulunk politikai állásfoglalásunkhoz, véleményünkhöz, és becsukjuk az ajtót. A szélsőségesen gondolkodók szent iratokkal próbálják politikai helyzetüket megerősíteni, és ezzel mintegy vallási köntösbe bújtatják a konfliktust. A lerombolt házak, a vérfoltok, a bizalmatlanság, az erőszak, a félelem, a gyűlölet, a katonai akciók sötét, ijesztő sírként láttatják velünk helyzetünket. Az üres sírba tekintő Máriához hasonlóan mi is azt mondjuk: „Elvitték az Urunkat. Elvették reményünket. És nem tudjuk, hova teték!”

Mi a Szentföldi Evangélikus Egyházban érezzük, hogy fontos küldetésünk van. Máriához hasonlóan ezen a földön vágyunk a békére és az igazságra. Ahogyan Jézus Máriát a feltámadás apostolának hívta, úgy va-

gyunk mi, palesztinai keresztények a reménység apostolai küzdelmeink és reménytelenségünk ellenére. Gyülekezeteink, iskoláink és intézményeink fontos szerepet töltenek be a remény keresésében és megmutatásában Palesztina társadalmában. Gyülekezeti tagjaink napi küzdelme a keresztény bizonyosságtételben bátoríthatja barátainkat és testvéreinket világszerte.

Erőfeszítésünk a palesztinok és az izraeliek közötti hídépítésben arra készít fel bennünket, hogy békében élhessünk majd egy politikai megegyezést követően. Párbeszédünk a muszlimokkal és zsidó hitűekkel arra ösztönözhet más keresztényeket, hogy határokat lépjenek át a béke építésében, ebben a megtört világban. Ahogyan Pál mondja Jézusról: „Mert ő a mi békességünk, ki egygyé tette mind a két nemzetséget, és lerontotta a közbevetett választófalat, az ellenségeskedést az ő testében.” (Ef 2, 14–15b)

Amíg hiszek a feltámadott Krisztusban, a kétségbeesés soha nem lesz úrrá reménységemen. Krisztus megbíz és elküld bennünket – ahogyan Máriát is –, hogy elmondjuk a világnak: ő feltámadt. És ahogyan Máriának, nekünk sem a sírban kell a reménységet keresnünk. Mert Jézus nincs ott – kint van az élők között, hív minket, hogy kövessük őt a békéltetés szolgálatában. Urunk nincs többé a sírban, de ott van azoknak az életben, akik vágyanak az igazságra, a megbocsátásra és a megbékélésre.

Indítson téged is arra ez a remény, mely Jeruzsálemben kezdődött a feltámadt Krisztussal, és ma is folytatódik bennünk, hogy bátran mondd velünk és minden hívővel: *Krisztus feltámadt, valóban feltámadt!*

■ DR. MUNIB A. YOUNAN püspök (Horváth-Hegyi Áron fordítása)

Április

■ LUPTÁK GYÖRGY

Húsz éve harminchét voltam. Öt gyermekemből hárman már megvoltak, öt-, három-, illetve egyévesek. Húsz éve lobogtam a lelkesedéstől. Senki nem tudta, merre tartunk, csak azt tudtuk: végre valami mozdult, erjedésnek indult. S jöttek az első szabad választások – a járnai tanuló kisgyermek első tétova lépései. Tapasztalatlan voltam, mert a korábbi 99,9 százalékos részvételi választások unalmához képest valami egészen mást éltem át. A tét súlyát: most végre számít az én hangom is. Ugyan csak egy a sokmilliónyi közt, de végre értelme van. Komolyan hittem – gyermekeim majd egy szebb, jobb világot kapnak örökül.

Most ötvenhét leszek. Családunk hétfősre növekedett időközben. Sőt a nagyobbja már kezd kirepülni a házból. Igen, eltelt húsz év. Fellángolások és csüggedések – emlékmorzszák. A taxisblokádkor a „keretek alatt” vezettem először hozzánk látogató marosvásárhelyi testvérgyülekezetünk busznyi népét Kiskőrösre Budapestre. Néztam a buszlyukas padlóján az alattunk futó aszfaltot, ahogyan kerülgettük az út-zárakat.

Majd a „Bokros-csomag” bejelentése, amelyről az ártándi határátelkélőn értesültem a Kossuthot hallgatva. Szüleimmel együtt először s utoljára járhattam végig Erdély gyönyörűségei hegyeit-völgyeit. S hazatértünkkor ez a hír fogadott. Hosszú esti séták felcseperedő gyermekeimmel. „Apa, mesélj a kommunizmusról!” – s ami számomra örömmel eldobott teher volt, az nekik izgalmas múlttá lett.

Legalább ennyi maradt, történelemmel szelídült a megélt valóság. S húsz év mérlegét megvonva üres kezem a levegőt markolja csupán. Szerterfoszlott álmok „következmények nélküli országa” lettünk. Azzal írtuk be magunkat a történelembe, hogy lehetőségek sorozatát puskáztuk el, de nagyon. Isten nagyon szeretett bennünket. Nem ültetett a nyakunkra tatárt, törököt, osztrákot meg szovjetet. Kezünkbe adta a lehetőséget, élhettünk vele. Rettenetes a felismerés, amikor nem lehet mást okolni, idegen elnyomóra hátrítani a felelősséget. Hanem az csakis a miénk, és egyedül a miénk.

Lehetett végre szabadon gondolkodni. És a szabad gondolatot szabad volt el is mondani. Lehetett végre dolgozni s azt tenni, amit érdemes. Lehetett reménykedni, hogy a tisztesség-becsületes munkának kézzelfogható lesz az eredménye is. És lehetett szabadon templomba járni. Lehetett ifjúsági egyesületet alapítani, lehetett nyári táborokat szervezni és a táborozókkal a soproni utcán városmissziót szervezni. Mindent, mindent lehetett és szabad volt tenni, él-

ni a jót, építeni egy mosolygós Magyarországot.

De a húsz év szabadsággal nem tudtunk élni. S amit elrontottunk, mi magunk rontottuk el. Az eredményteljes erkölcsi és gazdasági lezülles.

„Kaptunk még egy esélyt. Hogy most végre jól döntsünk. Józanul, megfontoltan és sötét indulatok nélkül. Végre építeni, előrébb segíteni édes magyar hazánkat.

Egyházaink mára elveszítették azt az erkölcsi többletet, amelyet húsz éve ugyancsak ajándékként kaptak. Mert az eredendő küldetés, a misszió helyett elsőbbséget élvezett az elrabolt ingatlanok visszaszerzése. Templomaink üresebbek ma, mint húsz éve. És keserűség, kiábrándultság, indulat dübörög az emberekből. Összeszorított fogak csikorognak, kezek szorulnak ökökbe. Aki bírja, a túlélésre hajt. Tisztesség? Erkölcs? Kit érdekel ma már... Egy a lényeg, talpon maradni bármi áron. S a megoldást a többség nem a templomokban keresi.

De az ember nem arra született, hogy a földbe döngöljék. És április van. „Aperire” – mondja a latin. Megnyitni – fordítjuk mi. A hónap Aperire római istenről kapta a nevét. Kinyíló-megnyíló természetet, virágba borult fákat, a fagyos-havas tél után derűs napsütést, áldást hozó tavasz esőket várunk. És józanságot. A földművelő ember előre eltervezi, mikor mit tesz. Mit hova vet vagy telepít. S megfontolt, határozott léptekkel megy, és végzi a dolgát. Mint tette apja meg a nagypapa, előtte az ősök, generációkon keresztül. Itt nincs helye kapkodásnak, meggondolatlan-ságnak. S főként nincs helyük az indulatoknak. A tavasz, az április a jövőépítés ideje. A kapkodó, a megfontolatlan nem fog jó termést, élvezhető termést aratni.

Április van, a megújuló lehetőségek hava. Kaptunk még egy esélyt. Hogy most végre jól döntsünk. Józanul, megfontoltan és sötét indulatok nélkül. Végre építeni, előrébb segíteni édes magyar hazánkat. Mert: „A haza nem csak föld és hegy, halott hősök, anyanyelv, őseink csontjai a temetőnkben, kenyér és táj, nem. A haza te vagy, szöröstül-bőröstül, testi és lelki mivoltodban; ő szült, ő temet el, őt éled és fejezed ki, mind a nyomorult, egyszerű, lángoló és unalmas pillanatokban, melyek összessége életet alkotja. S életed a haza életének egy pillanata is.” (Márai Sándor: Fűves könyv)

A szerző a Bács-Kiskun Egyházmegye esperese

Oratio oecumenica

Mindenható Isten! Hálát adunk neked azért, hogy kegyelmedet napról napra megújítod rajtunk, köszönjük, hogy szeretetedet kiárasztod ránk. Köszönjük, hogy akkor is mellettünk állsz, amikor mi nem figyelünk rád. Végy oltalmadba minket, és hallgasd meg kéréseinket.

Könyörgünk hozzád egyházadért, hogy az egész világon hirdesse az evangéliumot. Erősítsd meg a szolgálásban állókat, hogy félelem, kudarc, fáradtság ne vegye el a hitüket és állhatóságukat. Légy irgalmas azokhoz, akik elhagyják utadat, és vedd őket újra magadhoz.

Könyörgünk hozzád minden embertársunkért. Szeretteinkért és barátainkért, munkatársainkért, szomszédainkért, közeli és távoli rokonainkért. Erősítsd a családokban az egymást összekötő szeretetet, a közösségekben a megértés és elfogadás lelkületét. Add, hogy egymás által is észrevegyük a te jelenlétedet.

Könyörgünk hozzád a betegekért, a magányosokért, a munkanélküliekért, a hajléktalanokért. Segítsd azokat, akik segítségre szorulnak, és azokat is, akik az ő segítségükre vannak. Adj vigasztalást a haldoklóknak és a gyászolóknak. Ne engedd, hogy a reménytelenség és a kétségbeesés elhatalmasodjon azokon, akik nem képesek fordítani sorsukon. Akaratod szerint formáld életünket.

Könyörgünk a világ békéjéért. Ne engedd, hogy az ellenségeskedés és a gyűlölet szava elhatalmasodjon. Teremts békét viszálykodó családtagok, ismerősök, szemben álló csoportok, nemzetek között. Áldd meg a békéért dolgozó munkáját, és tégy minket is a béke követivé a világban.

Könyörgünk hozzád minden ember üdvösségéért. Vezess minket is magadhoz, de mutasd meg szeretetedet és hatalmadat azoknak is, akik téged keresnek. Könyörgünk magunkért, hogy mindig nálad kereszünk vigasztalást és erőt, hogy soha ne feledkezzünk meg a hálaadásról és a bűnbánatról.

Add meg nekünk mindezt kegyelmesen szent fiadért, Jézus Krisztusért, Urunkért és Megváltónkért. Ámen.

Látni élvezet • Tanulj meg újra úgy látni, mint egy újszülött, ha az életet valóban élvezni akarod! De elég valknak maradnod, ha csak az élvezeteknek akarsz élni.
HÁLÓ GYULA

SEMPER REFORMANDA

„Napnál fényesebben látszik, mennyi undok botránkozás és baj létezett már a mi időnk előtt is, hogy azt gondolhatjuk, jó sora van most a kereszténységnek, és a mi időnk ezekkel mérve az aranykorral is felér. Nem gondolod-e magad is, hogy a pogányok ezen is megbotránkoztak már, és a keresztényeket dölyfös és megátalkodott perlekedőknek vélik?”

▶ **Luther Márton:**

Előszó Szent János Jelenésekről való könyvéhez
(Szita Szilvia fordítása)

HÚSVÉT UTÁNI 1. VASÁRNAP (QUASI MODO GENITI) – 2KOR 4,10-14

Élet – halál – születés – szüntelen

Az ősegház szép és okos tradíciója volt, hogy akik húsvétkor a kereszt-szentségében részesültek, következő szombaton letették fehér ruhájukat, és ezen a vasárnapon imárá „*mint újszülött csecsemők*” (1Pt 2,2) a többi hívővel együtt vágyakoztak „az egyház édesanyjai tápláléka”, az úrvacsora után.

Megváltásunk szent titkait meditéltuk végig a nagyhét szent napjain, s a titkok titkát, a feltámadás csodáját ünnepeltük örvendezve húsvétkor. A húsvét utáni első vasárnapon még mindig e misztérium megrendítő örömeinek kisugárzásában és vonzásában élünk.

Mert miről is szól hitünk és megváltásunk szent titka? Az életről és a halálról! Arról, hogy a merő fizikai lét, az ösztönélet még nem az igazi élet.

Isten az ő képére és hasonlatosságára teremtett bennünket. A Teremtő az emberfajba az isteni szépség és épség génjeit kódolta bele. Ám ebbe az „igen jó”, tökéletes rendszerbe egy vírus keveredett, amely összezavarta a rendet és a tervet. A teremtmény arca maszkká torzult, szeme elhomályosult, hallása eltompult, szíve önmaga felé fordult és megbetegedett, szája pedig a jót rossznak, a rosszat jónak kezdte mondani. Ez az élet már nem az, amit a Teremtő neki tervezett! Aki a jót rossznak látja, a rosszat pedig jónak, annak a halál az élet!

Bár a nagy tervező sok leleményes megoldást kínált az önmagát kalitkába záró, megzavarodott teremtményének, e megbetegedett emberlány állapotát annyira súlyosbodott, hogy az exitus, a végső halál, az elveszés lehetősége egyre nyilvánvalóbbá vált.

És ekkor a tervező a legradikáli-

sabb, legelképezetőbb, legmegrázóbb megoldást választotta. Önmagát szüli meg, önmagát szüli bele a világba. Az Egyszülöttét adja életre, majd halálra, hogy aki őbenne hisz, annak örök (azaz igazi) élete legyen. *Eckhart* mester írja, hogy „nem nyugszik az Atya soha, hanem mindig arra törekszik, és azt sürgeti, hogy az ő Fia bennem megszülessen”. A vasárnap őszövetségi igéje is erről szól: „...nem fárad el, és nem lankad el...” (Ézs 40, 28b), hanem folyamatosan új életre teremt, hogy szárnyra keljünk, mint a sasok. Igen, az életre és a halálra adta, a szeretetével „beáldozta” az ő egyszülött Fiát azért, hogy bennünket, a halál felé zakatolókat visszafordítson és életre támasszon. És a Fiú is a szeretetáldozatával engedelmkedett, és önként tette le életét, mert tanította és élte, hogy csak az elhalt gabonamagból lesz új élet.

Az egyház nem csupán az „Atya, Fiú, Szentlélek” nevében keresztel, hanem „belekeresztel” bennünket az Atya, Fiú, Szentlélek nevébe (Mt 28, 19). Pál apostol szép képével: keresztiségünkkel Jézus Krisztus halálába és feltámadásába kereszteltetünk „bele”. Ezt a halált hivatott kifejezni a vízben való alámerülés, a feltámadást pedig a vízből való kiemelkedés (Róm 6, 1-11).

Nem elég a nagyhét titkait külső szemlélként követnünk, hanem e drámának bensőnk részévé kell kell formálódni. Mit ér a Jézus-történet, ha nem a miénk, mit ér a Jézus-dráma, ha nem rólunk szól?

„*Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben.*” (10. v.) A Jézus-követők, a krisztu-

siak, az igazságból valók (mint halottuk virágvasárnap) azonosulnak Krisztussal. Nem maguktól, mint ha erre képesek lennének. És itt lép be a Szentháromság harmadik személye. Az Isten Szentlelke vonz magához bennünket. A mai evangéliumi igében halljuk, hogy a feltámadott Krisztus tanítványaira lehel, s ezt mondta: „*Vegyetek Szentlelket!*” Ott ők is és az egyházi esztendőben mi is még a Szentlélek nagy kiáradása, a pünkösdi csoda előtt vagyunk, de lám, a Szentlélek már most is dolgozik: „...*a hitnek ugyanaz a Lelke van bennünk...*” – halljuk igénkben.

A nagypéntek és a húsvét valóban páratlan, egyszeri esemény, s a keresztiségünk is az. Vannak, akik úgy látják, hogy e csoda elfogadása: a megtérés is egyszeri esemény. Tiszteletben tartom azokat, akik a megtérést elsősorban életük valóban sorsfordító, egyszeri élményéhez kötik. Hogy is lenne jogom megkérdőjelezni bárkinek a Krisztussal való személyes találkozását?

Figyeljünk azonban alaposan a mai igénkre! Az életről és halálról szóló hatalmas szavak mellett van egy szerényen meghűző szó: „*szüntelen*”. „*Mert életünk folyamán szüntelen a halál révén állunk...*” Pontosabban: „halálra adatunk”. Mai igénk arra tanít, hogy nem elég egyszer megtérnünk, hanem az újra és újra feltámadó (sokszor kegyes formát öltő) őemberünknek állandóan meg kell hálnia ahhoz, hogy új életre támadjunk. Tegnap megteréséből ma nem tudunk megélni. *Luther* szép szavaival: ami tegnap lélek volt, ma csupán betű, ami tegnap evangélium volt, ma csupán törvény. Az evangé-

A VASÁRNAP IGÉJE

liumnak, az élő hangnak mindig *ma* kell „*történnie!*”

Értelmetlen és bűnös dolog tehát másokat állandóan sanda szemmel méricskélgni: „Valóban újjászületett ember-e ő?” Igénk arra szólít, hogy magunkba nézzünk: halálra vagyunk-e adatva, méghozzá – „szüntelenül”? A törvény hallatán meghal-e mindennap az őemberünk, azért, hogy a feltámadás evangéliuma újjászülessen bennünket? Hisszük-e, hogy aki feltámasztotta Krisztust, minket is feltámaszt nemcsak az utolsó napon, hanem mindennapos lelki halálunkból? A mai vasárnapon valóban mint „újszülött csecsemőket” (*quasi modo geniti*) érint-e meg bennünket az ige? Nyitottak vagyunk-e Isten nekünk szóló, ma is meglepő ajándékára (ez az evangélium!), vagy kegyesen ott ülünk a templomban, s csak azt akarjuk hallani, amit megszoktunk, amit vártunk?

Az „újonnan született csecsemők” ünnepén hadd idézzem *Eckhart* gondolatait:

„Isten szüli az egyszülött Fiát benned, akár tetszik neked, akár nem. Akár alszol, akár virrasztasz, ő teszi a dolgát.” „Kétfajta emberi születés van. Egy beleszületés a világba, és egy kiszületés a világból, ami annyit tesz, hogy szellemi módon Istenbe születünk.”

■ FABINY TIBOR

Imádkozzunk (Eckhart mesterrel)! „E születésbe jutni segítsen minket az Isten, aki újból mint ember megszületett. Hogy mi, gyenge emberek őbenne isteni módon megszülessünk, ehhez segítsen örökkön-örökké. Amen.”

CANTATE

Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!

▶ **A Győzelmet vettél (EÉ 388) a legismertebb magyar evangélikus énekek közé tartozik. Amikor sorra kerül egy istentiszteleten, valahogy másképpen zendül a gyülekezet: kihúzzuk magunkat a templompadban, intenzívebben vesszük a levegőt, figyelmesebben formáljuk a szöveget – s ettől a megszokottnál lelkesebb lesz az éneklés. Sokan éneklük fejből az ének mindhárom versszakát, s a refrénszerű visszatéréshez érve előzetes egyeztetés nélkül is tudjuk: az a cél, hogy a visszatérés versszakról versszakra fenségesebben szóljon.**

A dallamszerzőt is jól ismerjük: ő *Georg Friedrich Händel* (1685–1759), a barokk oratóriumok legnagyobb mestere. S az is közismert, hogy a *Győzelmet vettél* dallama a *Júdás Makkabeusról* szóló oratóriumból való.

A *Makkabeusok két könyve* szerepel a katolikus Biblia őszövetségi részében úgynevezett deuterokanonikus könyvként. Az elsőt olvashatunk a keresztelés előtt 2. században történt nagy zsidó lázadásról és szabadságharcról, amelyet a Makkabeus testvérek vezettek. *4. Antiochosz Epiphanész* szír uralkodó elnyomása ellen. Sikeres küzdelmük eredményeként felújíthatták végül a jeruzsálemi templomot. A küzdelmet vezető Júdás Makkabeus

a Messiás Krisztus előképévé vált a keresztény bibliamagyarázók számára. Érthető, hogy az oratóriumban őt köszöntő monumentális kórustétel dallamát több evangélikus országban adventi énekként használják *Friedrich Heinrich Ranke* 19. századi versével (*Tochter Zion, freue dich* – EG 13). Így köszöntik az adventben közeleg királyt, Jézust.

Händel oratóriumában Simon főpap felszólítására a jeruzsálemiek megtisztítják a templomot a bálványoktól, miközben Júdás Makkabeus győzelmet arat az elnyomók. A csatából diadallal visszatérő győztest köszönti a *Nézd a győztes, ékes hőst* szöveggel magyarra fordított kórustétel. Indokolt tehát, hogy Jézusra vonatkoztassuk ezt az éneket, és húsvéti örömmel énekeljük, hiszen nagypénteken Jézus is „csatába indult”, halálával pedig legyőzte a halált, és győztes hősként fel is támadott. Ez a gondolati kapcsolat inspirálhatta az általunk énekelte szöveg költőjét verse megírásakor.

Edmond Louis Budry nevét jószerivel csak ez az ének őrzi magyar nyelvterületen. A svájci lelkész Veveyben született 1854 augusztusában, Lausanne-ban végezte iskoláit, és Cullyben, a Szent Keresztről elnevezett templomban volt lelkész hosszú időn keresztül. Később kilépett a nemzeti református egyházból, és a Vaud kantonbeli Szabad Evangéliumi Egyház lelkésze lett. Végül visszatért szülővárosába, s ott hunyt el 1932-ben. Több éneket fordított német, latin és angol nyelvről. Ezt az

éneket 1884-ben vagy 1885-ben költötte, egy harmadik forrás 1900-ra teszi a vers keletkezését. Magyarul *Scholz László* fordításában énekeljük.

Az első versszak a húsvéti eseményt írja le. Ragyogó fény tölti be a világot, mert a sírról elhengeríti a követ az angyal. És ő feltámadott! Nem csupán belső élmény, hanem valós esemény hitünk alapja.

A második versszak Isten népét szólítja meg: szeme előtt álljon mindig Jézus, a Szabadító, amikor kételkedés, bizonytalanság fogná el.

A harmadik versszak teljesen személyessé válik. Az ő és a te után elérkezünk önmagunkhoz. Jézus győzelme az én győzelmem is, ezért nincs bennem semmi félelem.

Lendület a hétköznapokra

Isten népe hirdeti szüntelen: az a Jézus, akit megfeszítettek, feltámadott és megjelent.

Isten népe hirdeti nemzedékről nemzedékre: Jézus, akit megfeszítettek, legyőzte a halált!

Fényes égben szolgáló angyalok szolgálnak neki: elhengerítik a legyőzött sírról a követ.

Előtte mint győztes háborúból visszatérő hadvezér előtt leborulnak azok, akiket megszabadított a félelem uralma alól.

Előtte leborulunk mi is. Előtte leborulok én is. Győzelmem erősít engem.

Mert mikor elfeledkezem Jézus győzelméről, mikor elfeledkezem arról, hogy földi és mennyi seregek az ő hatalma alatt állnak, mikor elfeledkezem arról, hogy diadala végső

és döntő győzelem, akkor félelem és kétely vesz körül. Nem látványosan; néha magam sem veszem észre, csak utólag derül ki, mikor a döntéseimet megvizsgálom, hogy kétely és félelem irányított. A sértődéseim, aggodásaim, amikor nem voltam elég alázatos, és az is, amikor megalkudtam, félelem és kételyem miatt volt. Mert féltettem szabadságomat, félttem attól, hogy nem tartanak elég szeretetreméltónak vagy értékesnek. Mert kételkedtem abban, hogy Jézushoz tartozom, és tőle az élet teljességét kaptam.

Ezért leborulok Jézus előtt, a Feltámadott előtt, és győzelmével bátorítom magamat. A halálon aratott győzelme az én győzelmem is. „Ő a diadalmam, pajzsom, életem...” A magas égből leszállt angyalokkal együtt szolgáló nekem. Mert Jézus győzött a bennem lakó halált is. Az én bezárt gondolkodásomról is elhengerítette a követ.

Ezért a Jézust ünneplőkkel együtt én is zengem: „Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!”

Ebbe a hatalmas kórusba vegyül bele hangom. És zeng nemzedékről nemzedékre, hogy Jézus – akit megfeszítettek – feltámadott, és legyőzte a halált. Isten népe zengi nemzedékről nemzedékre a győztes Jézust, hogy erősítsen sokakat a húsvéti örömhír.

■ BENCE GÁBOR
– BENCZE ANDRÁS

Somogy-zalai „keresztút”

Teológuspassió 2010

► Bár csak kellék volt a kereszt és a töviskorona, mégis megrendítően elevenedett meg segítségükkel a legnagyobb örömmel azon a tizenhat helyszínen, ahol a gyülekezetek tagjai és más érdeklődők megtekintették az ideai teológus-passiójátékot. Több évtizedes hagyomány, hogy a harmadéves teológiai hallgatók – nagyjából éppen tanulmányaik felénél – a nagyheti időszakban felkerekednek, és egy általuk készített passiójátékkal látogatnak el egyházunk valamely vidékének gyülekezeteibe. Idén a választás a Somogy-Zalai Egyházmegye területére esett, így az évfolyam tizenkét tagja Siófoktól Nagykanizsáig bejárta a Dél-Dunántúlt.

A passiókörütra való közös készülés és az együtt végzett szolgálat az egyik legmeghatározóbb közösségformáló élmény egy teológus életében. Az átélte találkozások és kalandok azt sejtetik, ez igaz lesz az ideai évfolyamra is. De hogy miként tekintenek vissza ezekre a napokra, és hogyan érezték magukat a szenvedéstörténet karaktereinek bőrében, arról valljanak maguk a szereplők!

Fintor Tamás – Tamás

A passiójátékban több szereplőt is alakítottam. Voltam tanítvány (Tamás), és voltam katona is. Félreértve szavait odanyújtottam Jézusnak két kardot, elaludtam, amikor ő imádságra buzdított. De milyen nagyszerű, ha a gyenge, alkalmatlan tanítványokon keresztül mégis megláthatják mások az Urat. Ez a reménységem, hogy az esetleges hiányosságaim, gyengeségeim ellenére is megmutatkozhatott ezeken az előadásokon keresztül is az Úr szeretete.

Katonaként ostorozni és keresztre feszíteni Jézust... Így egy kicsit még közelebb került hozzám az a tudat, hogy igen, énmiattam és énértem (is) történt...

Pablényi László – Barabbás

A szerepet igyekeztem kicsit másként beállítani, mint ahogy az megszokott. Korunk egyik

problémáját szerettem volna vele kidomborítani: a hiábavaló küzdelmet egy jobb világgért – gazdasági, nemzeti csodára várva –, az egymással való ellenségeskedést, miközben nem vesszük észre az igazi megoldást: Jézus Krisztust. A passiójáték történetében Barabbás felismerte, hogy nem az ő elképzelése volt a helyes. Adja Isten, hogy ez másoknak is megadathasson.

Jézus Kajafás előtt – „Mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus!”

Jambrik Zsolt – Péter

Péter háromszor megtagadja Jézust, s kissé elgondolkodtató a jelleme. Kardot ránt, fogadkozik, hogy ő még a halálba is Jézussal tart, végül mégis megtagadja az Urat? Igen! Mi, emberek nemcsak háromszor tagadjuk meg őt, hanem jóval többször. Tagadásunkon meglátszik közönyünk, embertársainkkal való kapcsolatunk is. Eltávolodunk tőle, s nem vesszük észre szeretetének jeleit.

Mégis Péter volt talán a legboldogabb, mert

végül emberi hibái megbocsáttattak, és Jézus feltámadt a sírból. Örömet énekekben is kifejeztem, melyben – úgy éreztem – hitelesebben tudtam felszínre hozni érzéseimet.

Nagyon jól éreztem magam Péter szerepében, csodálatos embereket ismertünk meg, és az évfolyam is erősödött s összecsiszolódt. Bízom abban, hogy szolgálataink és Krisztus öröme nete boldogságot tudott hozni még a megfáradtak lelkébe is.

Arató Lóránd – Heródes

Heródesnek lenni egyszerű volt, ugyanakkor nehéz is. Egyszerűségét a szerep rövidsége jelentette, nehézségét pedig a gúnyolódás, Jézus megvetése és lenézése. Amikor elém hozták Jézust, nehéz volt csak azért örülni neki, mert lejáráthatom. „Hát végre itt vagy!” – mondtam a jelenet elején, és most is ezt mondom magamban, de nem azért, hogy gúnyoljam, hanem azért, hogy hálát adjak neki, hogy hálát adjak jószágáért.

Halász Alexandra – Mária

Máriát nem volt egyszerű hitelesen alakítani, mivel át kellett élnem a szeretett gyermek elvesztését, egy olyan tragédiát, amelyet elképzelni is borzasztó. Nemegyszer előfordult, hogy könnyeimmel küzdöttem, amint átfutott rajtam a gondolat, hogy milyen szörnyű lenne szereteteimet elveszíteni. Leginkább akkor tört rám ez az érzés, amikor várok, és közben végignézem és -hallgatom a keresztrefeszítés eseményeit.

Andrejek Mitja – Kajafás

Korábban, amíg csak olvastam *Máté evangéliumát* és a passió történetét, nem tudtam úgy átélni az eseményeket, mint most, amikor mindezt eljátszottam. Nehéz feladat volt számomra, mikor nekem kellett elítélnem Jézust. Kicsit féltem, most is sokat gondolok arra a jelenetre, amikor ott állt előttem, és én vádoltam őt. De Jézus végigment ezen az úton. Nekünk is követnünk kell őt, s akkor velünk marad mindvégig.

► Folytatás a 4. oldalon

Meghosszabbított bajor–magyar partnerszerződés

A Bajor Evangélikus Egyház zsinata március 20–25. között tartotta Weidenben ideai tavaszi ülészakát, amelyen bajor részről újabb öt évre meghosszabbították egyházunkkal a partneregyházi szerződést. A két egyház immár hagyományosan szoros összetartozását erősítette meg, hogy a szavazás során ellenszavazat és tartózkodás nélkül döntöttek a hosszabbítás mellett. Egyházunk zsinata a tervek szerint májusban szavaz az egyezmény támogatásáról, majd októberben hazánkban kerülhet sor az ünnepélyes aláírásra. A bajor zsinat ülésén *Ittész János* elnök-püspök, *dr. Korányi András*, a zsinat lelkesi elnöke és *Cselovszkyné dr. Tarr Klára* külügyi osztályvezető képviselte egyházunkat.

► *EvÉlet-infó*

Mevisz-passió

A Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Mevisz) Bárka szakcsoportjának szervezésében az ideai nagyhéten is több helyütt mutattak be passiójátékot mozgássérült és őket segítő fiatalok. Passiókörütrjuk során *Celldömölköt*, *Kemenespálfát*, *Vadosfát*, *Böröcsöt* és *Répcelakot* keresték föl. A záró alkalomra nagypénteken került sor a fővárosi Deák téri templomban.

■ *LUKÁCS GABI felvétele*

Átkötés az M6-osról az M24-esre

Az ideai húsvét szekuláris ajándéka az M6-os autópálya immár Pécsig vezető új szakasza volt. Nem lennének Magyarországon, ha a nagyszerdai ünnepélyes átadást nem árnyékolta volna be kósza hírek megsüllyedt völgyhídról, nem megfelelő szalagkorlatokról és egyéb kivitelezési hiányosságokról.

Ezzel együtt, bár a használatbavételi engedély még csak ideiglenes, a magam részéről különösen is örülök ennek a déli sztrádnak, hiszen egyházkerületünk legtávolabbi régióit hozza közelebb. Nemcsak az év egyik európai kulturális fővárosának számító Pécsre gondolok, hanem olyan kicsiny gyülekezetekre is, mint Magyarbóly, Pogány, Komló vagy éppen Sümeg. Könnyebben megközelíthetővé válnak a hősiiesen kitartó végvárak is, mint Mohács, Baja és a többiek.

Örülök továbbá, hogy egyházkerületünk legnépszerűbb konferenciaközpontja, valamint oktatási fellegetvára, a bonyhádi gimnázium és kollégium immár alig másfél óra alatt elérhetővé válik a fővárosból. Készülünk is nagy erőkkel Bonyhádra, ahol mindig történik valami. Legközelebb, a tervek szerint – Deo volente –, április 26-án, hétfőn délután átadják az „Ónodi-birodalom” legújabb meglepetését: a néhai cipőgyár üzemcsarnokából született Bonyhádi Evangélikus Atlétikai Centrumot. Igazi terhelési próbája május 15-én lesz, az egyházkerületi missziói na-

pon, amelyre közel ezer vendéget várunk.

De itt az ideje, hogy – egy kissé merész átkötéssel – az M6-osról átérjünk a címben említett másik útra, az M24-esre. Ezt hiába keressük hazánk autótérképén, pedig nem kevesen koptatják immár két évezredre. Így húsvét táján érdemes újra meg újra felfedeznünk, mert ki tudja miért, de gyakran letévedünk róla. Igaz, talán nincs eléggé kitablázva, hiszen nem többsávos autósztráda, hanem keskeny utacska, de mégsem minősíthető alacsonyabb rendű útvonalnak. Ellenkezőleg! Olyan fontos főút, amelyen jelentős kétirányú forgalom zajlik.

Mire gondolok? Kire, kikre gondolok? Ha módosítjuk, pontosítjuk a betűjelölést, máris sokan kapcsolnak majd. Az M24-es, precízebben, az EMM24-es bibliai jelzése: Lk 24. Az evangélium e fejezetében olvashatunk az emmausi útról, amely Jeruzsálemből vezetett le az Emmaus nevű faluba. Ezen a talán köves, talán poros úton gyalogolt az a két Jézus-tanítvány, akikről meglehetősen keveset tudunk. Az egyikük Kleopás, a másiknak viszont még a nevét sem jegyezte fel Lukács evangélista. Talán mert nem a nevük a fontos, hanem az, ami velük történt ezen a veszélyes úton, amelyet minden bizonnyal nem védett semmiféle szalagkorlat.

Miért volt veszélyes az M24-es?

ÉGTÁJOLÓ

Netán a rablók miatt, mint a jerikói út, amelyről Lk 10-ben olvashatunk? Nem tudjuk, milyen volt a közbiztonság az emmausi úton, de az biztos, hogy valójában már két sérült, kifosztott ember indult el vagy inkább menekült a szent városból. Ezek a tanítványok legfontosabb kincsüket veszítették el: a hitüket, a reménységüket. Két csalódott, kiégett ember poroszkált egymás mellett a totális kétségbeesés és kiábrándultság szakadékaiban, ahol nincs védőkorlat. Vagy mégis van?!

Az ismert történet első fordulópontja, hogy valaki, váratlanul és hívatlanul, odaszegődött a csüggedt tanítványokhoz, mellettük, velük bandukolt Emmaus felé. Az M24-esen ugyanis tilos az agresszív előzés, mások leszorítása az útról. Viszont megengedett, sőt mi több, kívánatos a párhuzamos közlekedés. A furcsa idegen így kísérte a tanítványokat – mi már ismerjük az örömteli titkot: maga a Mester kísérte tanítványait! Empatikusan elfogadta az útirányt: ő is lefelé ment velük, vissza Jeruzsálemből, az ígéretes remények városá-

ból a tanítványok korábbi életének színhelyére, sivaré realitásába, Emmausba. A feltámadott Úr nem állította meg, nem kényszerítette visszafordulásra dezertáló tanítványait, hanem tempójukhoz igazodva, „mobil védőkorlatként”, gyógyító szavával megövtá az övétől, hogy végképpen az összetört reménytelenség szakadékába zuhanjanak.

Talán kicsit bizarr hasonlat, de eszembe jut a mozgólépcsők velünk együtt haladó gumikorlátja, amely biztos kapaszkodót kínál a mélybe szállásnál éppúgy, mint a felszínre jutásnál. Az M24-esen ugyanis kétirányú a forgalom: lejtmenet és hegymenet. De hirtelen nem lehet irányt váltani, és nem is szabad visszafordulni. Előbb figyelmesen végig kell hallgatni a Mester „peripatetikus bibliaráját” a kapaszkodót, védő és tereplő korlátot jelentő ígérkről, szentírási összefüggésekről. Előbb haza kell érnünk, ahol behívhatjuk őt életünk hajlékába. Ott ismerhetjük fel a kétségeinket is legyőzni képes Urat a felénk nyújtott, megtört kenyér ajánlóköz mozdulatából. Ekkor fordulhat meg igazán életünk iránya. Legyen bármilyen késő, alkonyi vagy esti óra, lehet indulni újra felfelé, Jeruzsálem felé, ahol vár, ahol visszavár a tanítványok közössége.

Felmérések szerint hazánkban az emberek közel negyven százaléka „a maga módján vallásos”. Ez többnyire azt jelenti, hogy különö-

sebb gyülekezeti közösség, egyházi elköteleződés nélkül próbálja megélni valós vagy vélt hitét, ami igencsak kockázatos és kétséges vállalkozás... Húsvét egyik öröme, hogy – kisebb-nagyobb vargabetűk, botlások és bukások után – a mai Tamásokkal, Péterekkel és Kleopásokkal együtt vissza lehet találni a megtört tanítványi körbe. Egészen pontosan: a Megtartó tanítványi körbe.

Lapunk április 11-i dátummal jelenik meg. E nap többek között a költészet napja, ünnepe hazánkban. Így, búcsúzóul, hadd idézzem *Pilinszky János* reményt ébresztő húsvéti verssorait: „És megérzik a fényt a gyökerek. És szél támad. És fölzeng a világ.” (*Harmadnapon*)

Reméljük, végre ráköszön a feltámadás, a Feltámadott tavasza Magyarországra is. Az M24-esen, melynek használatbavételi engedélye nem ideiglenes, élénkül a forgalom, immár nem lefelé, hanem felfelé...

Gáncs Péter püspök
Déli Egyházkerület

Összehangolt erdélyi egyházi átvilágítás és közelmúltkutatás

Az Erdélyi és a Királyhágómel-leki Református Egyházkerület, az Erdélyi Unitárius Egyház és a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház részvételével március 12-én Kolozsváron megalakult az erdélyi magyar egyházak átvilágítási és közelmúlt-kutatási munkacsoportjainak szakmai egyeztető fóruma.

A szervezet lehetőséget biztosít a szakmai tapasztalatok megosztására, a közérdekű eredmények kölcsönös ismeretetésére, az állami szervek egyházi életbe való beavatkozásának összehangolt feltá-

rására, közös rendezvények szervezésére. A római katolikus egyház nem csatlakozott a kezdeményezéshez, a baptista egyház szintén visszautasította a felkérést.

„Szervezett keretek közé szeretnénk hozni az egyházi átvilágítást és közelmúltkutatást, s egy kicsit a jövő felé is összehangolnánk az elképzeléseinket” – mondta a szakmai egyeztető fórum pénteki alakuló ülését követően *Csendes László*, a Securitate Irattárát Tanulmányozó Országos Bizottság (CNSAS) volt elnöke.

▶ *Református Hírszolgálat*

Közbiztonságot javító imák

Imákkal javított a közbiztonságon egy rendőr Nagy-Britanniában, legalábbis ő így véli.

Roger Bartlett felügyelő (*képkönyv balra*) negyedévente

szervez közös imádkozást keresztényeknek Barnstaple városában. Legelőször 2007-ben fohászoltak a bűnügyek felderítési há-

nyadosának emelkedéséért. Akkor a mutató 26 százalékon állt Barnstaple-ben, az egyik legalacsonyabb volt a környéken. Mostanra meghaladta a 40

százalékot, országosan is az egyik legjobb ráta.

A súlyos közlekedési balesetek száma jelentősen csökkent a rendőri indítatású imádkozás kezdete óta, éves

összevetésben 97-ről 32-re. *Bartlett* felügyelő szerint ez is az imák hatására történt – adta hírül a londoni *Metro* újság.

▶ *MTI*

▶ *Folytatás a 3. oldalról*

Győri Boglárka – szolgálólány

Bár több karaktert is alakítottam a passióban, mégis azt a szerepemet emelném ki, amelyben látítóként a népet hergeltem Jézus ellen. Kajafás főpápnak mondtam el, hogy a barátaim és én milyen „lehetetlen” dolgokat hallottunk a Mester szájából (például hogy három nap alatt felépít egy új templomot). Az előadásokon újra és újra fennhangon kiabáltam az ítéletet Jézusra, hogy „Haljon meg!”, „Méltó a halálra!” Minden alkalommal összeszorult a szívem, és leginkább ki se mondtam volna ezeket a szavakat. Ezeknek az embereknek a hatására kívánta a feltűzött nép Jézus Krisztus halálát. Belegondolni is rossz, mi lett volna, ha kétezer évvel ezelőtt magam is ott lettem volna.

Bence Győző – Júdás

Különös volt belebújni Júdás bőrébe és átélni azt, hogy a többiekkel együtt hozsanázó tanítvány hogyan sodródik a sátán kezébe, hogy Jézus árulója legyen. Úgy érzem, hatalmas félelem járhatta át Júdást, mikor felfogta, hogy mit kell tennie, mikor rájött, hogy ő az a tanítvány, akinek el kell árulnia a Mesterét. Örülök neki, hogy ezt csak a passiójátékban kellett átélnem...

Pápai Attila – Pilátus

Passiójátékunkban Pilátus nagyot változik az első megjelenésétől az utolsó mondatáig. Hatalma teljes tudatában, a szöszék magasságából fogadja a mélyen hajlongó főpap által elővezetett Krisztust. Miután beszél vele, hatalmát kihasználva meg akarja menteni. De egy egyszerű kiáltás lerántja a magasból, tehetetlenné teszi, saját hibájának csapdájába ejti: „Ha ezt szabadon bocsátod,

Teológuspassió 2010

nem vagy a császár barátja!” Már semmi hatalma nincs, mert a gyengéjénél fogták meg. Tudja, hogy ártatlanul ítéli el Krisztust, de saját tekintélye, élete, karrierje került veszélybe. Lelkiismerete még egy utolsó gyenge próbálkozásra sarkallja, hátha a nép Barabbás helyett Jézust akarja szabadon látni, de elbukik.

hogy fenn a keresztfán feláldozza a Fiát az emberekért; Jézus szerepét, aki ezt az Atya akarataként önként vállalja, végigéli, és el is viseli. Kifejezetten nyomasztó volt a keresztet vinni, majd eljátszani, hogy rászegnek. Viszont átélhettem a reménységet is. A keresztet végig gondoltam: „Mi lenne, ha mindazért a bű-

Jézus Pilátus előtt – „Íme, az ember!”

Ezért rezzen össze minden „Feszítsd meg!” kiáltásnál. Jól tudja, a víz, amelyben kezét megmossa, nem mossa le vétkét. Szomorúan néz Jézus után, amikor elvezetik előle, majd vesztésként kullog le a lépcsőn. Elgondolkodtatott a szerep, mert annyira emberi, ahogy Pilátus félti magát. Péter tagadása nagyon közel áll hozzá. Ebben a darabban olyan embert alakíthattam, aki találkozott Jézussal, és megváltozott az élete. Bűnös ember, de Krisztus érte is vállalta a kereszthalált.

Kulcsár Márton – Jézus

Számomra nem volt könnyű a szerep: átélni és „eljátszani” az Isten szeretetét,

nért és rosszért, amit életem folyamán elkövettem egészen kiskoromtól kezdve, számot kellene adnom az Isten ítélőszéke előtt? Nem kell azonban már emiatt aggódnom, mert volt, aki meghalt helyettem! És ő, aki kezében tartja az egész világot, így engem is, megbocsátott mindenért. „...mert nem azért jöttem, hogy eltéljem a világot, hanem azért, hogy megmentsém.” (Jn 12,47b) És ez a legfontosabb, hiszen a húsvét sem záródik le nagypéntekkel és Jézus halálával, hanem folytatódik a világ legcsodálatosabb történetével, az üdvösséggel. Ezért volt jó fenn a keresztben, minden nyomasztó gondolat ellenére.

■ *Lejegyezte: ZSIROS ANDRÁS*

Az áldozatok igazsága

Beismerés címmel írta meg életgyónását M. atya. A 2009 őszén bekövetkezett halála utáni takarításkor találta meg felettese a dokumentumot. M. atya, aki halála előtt könnyíteni akart a lelkén, valószínűleg nem gondolta, hogy múltjának leleplezése valóságos lavinát indít el.

2010 januárja óta kiderült, nem ő, az ettali internátus szerzetes tanára az egyetlen, akinek fiatal fiúk megrontása terheli a lelkiismeretét. Világszerte több katolikus intézményben derült fény hasonló esetekre. Németországban száz fölött van a szexuális visszaélések száma, de Írországból, az Egyesült Államokban, Kanadában, Nagy-Britanniában, Ausztráliában és Mexikóban is több ügy került nyilvánosságra. A végleges adatokat még nem lehet tudni, hiszen folyamatosan zajlik a múlt feltárása.

Fontos az okok megismerése is. Sokakban többé-kevésbé az a vélemény alakult ki, hogy a római katolikus egyházban gyakorolt cölibátus a hibás. Sajnos, ez a magyarázat nem alkalmazható az evangélikus intézményekben – mint például a gaienhofeni bentlakásos iskolában – elkövetett visszaélésekre.

Összességében több száz érintettől lehet szó. Olyan emberekről, akik a történetek óta felnőttek. Akik eddig hallgattak, és nem biztos, hogy most meg akarnak szólalni. Vannak közöttük olyanok, akik többé-kevésbé feldolgozták az eseményeket, és olyanok is, akiknek életét, személyiségét megnyomorították az átélték, és nem tudnak talpra állni. Vannak, akiket felszabadít, hogy végre beszélhessenek róla, de vannak olyanok is, akikben ez csak a sebeket tépni fel. Egy szenvedő alany, Bodo Kirchoff író így beszélt erről: „Egyik érintetten sem lát-szik, mennyi minden tönkrement benne.” Ő minden írásában próbálja feldolgozni gyerekkori élményeit.

A közvélemény igazságot követel. De mi az igazság? Mi lenne az áldozatok javára? Mi lenne a megoldás? A tettesek szigorú megbüntetésé? Anyagi kártérítés? A cölibátus eltörlése? Felejtjük el a történeteket? Beszéljük át? Vállaljuk a nyilvánosság előtt? Vagy rejtjük el még magunk elől is? Bosszút akarunk? Megbocsátásra törekszünk?

Lassan már azt sem lehet tudni, ki az áldozat. Talán a tettesek maguk is áldozatai egy rendszernek, neveltetésüknek, más embereknek? Ki indította el a visszaélések ördögi láncolatát? Maga az egyház is áldozatává vált a kirottant botránynak, és nem tudja, mihez kezdjen. Milyen választ adjon a támadásokra? Próbálja elkendőzni a múltat, vagy nézzen szembe vele? Hogyan lelkigondozza a szexuálisan kihalasztott nőket és férfiakat? Talán a nyilvános bocsánatkérés az egyetlen kiút. Ezt követi a rajnai protestáns tartományi egyház is, és erre biztat az ír hívekhez szóló pásztori levelében XVI. Benedek pápa.

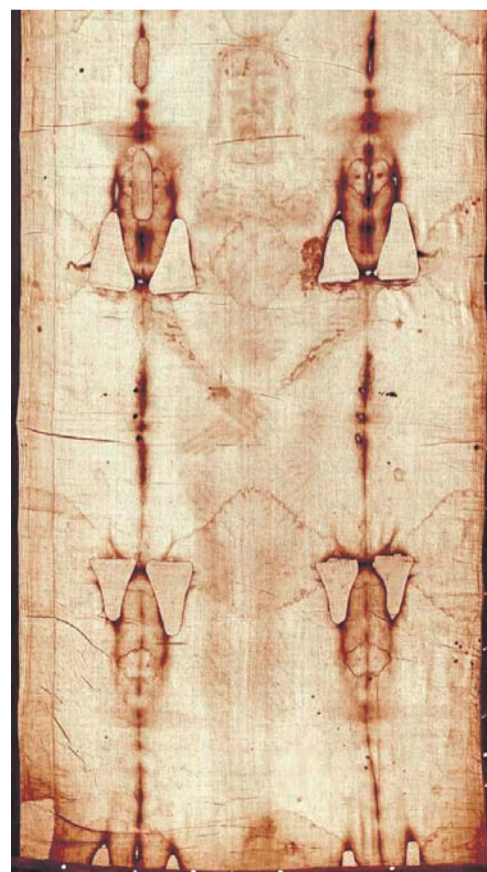
Ki az, aki itt igazságot tehet? Ki az, aki gyógyulást adhat? Ki az, aki átérzi a gyengék, a kiszolgáltatottak helyzetét? Ki az, aki tudja, mert a maga bőrén tapasztalta, mit jelent a testi-lelki bántalmazás? Csak az, aki maga is áldozat. Ő, akinek halálában minden ember vétkes. Jézus, mindannyiunk Megváltója – áldozatoké és tetteseké egyaránt.

■ A. M.

Egymillió látogatót várnak lepelnézőbe

A várakozások szerint legkevesebb egymillió látogató tekinti majd meg a torinói leplet, amelyet április 10-e és május 23-a között állítanak ki – jelentették be a szervezők római sajtótájékoztatójukon.

A látogatószámra vonatkozó becslés azon alapul, hogy eddig egymillió foglalás érkezett a világ minden csücskéből. Az érdeklődők így akarják biztosítani, hogy három-öt percen át szemlélhessék a katolikus

egyház legvitatottabb relikviáját: egyesek szerint ez Jézus Krisztus halotti leple, mások szerint középkori hamisítványról van szó.

A hívők hagyományosan huszonegy évente csodálhatják meg a leplet, ám a legutóbbi kiállításra a tradicionális prezentáció után mindössze két évvel került sor: ezzel köszöntötték 2000-ben az új évezredet, a katolikus egyház szentévé. Az egyházi hivatalosságok nem járultak hozzá a lepel kiállításához 2006-ban a torinói téli olimpia idején, viszont most engedélyezték, figyelembe véve a gazdasági és foglalkoztatási szempontokat. Az esemény ugyanis is a szervezők reményei szerint kétféleképpen több turistát csábít majd Torinóba. (2000-ben 2,5 milliónyian voltak kíváncsiak a lepelre.) Az érdeklődést csak fokozza XVI. Benedek látogatása, aki május 2-án keresi fel a torinói katedrális.

A torinói lepel megtekintése ingyenes, ha előzetesen regisztrálnak az érdeklődők, akár on-line is. S hogy mennyi időt tölthetnek a lepel előtt, az attól függ, hogy mennyien várnak a belépésre, a „láthatás” felső határát azonban legfeljebb öt percben szabták meg a szervezők.

A kiállítás nyomán várhatóan új-ból fellángolnak majd a viták, hogy valódi-e vagy hamisítvány a lepel, amelyen egy szakállas férfarc elmosódott lenyomata, valamint vérfoltok láthatók azokon a helyeken, amelyek egybeesnek Jézus testén a keresztre feszítés során ejtett sebekkel.

Egy vatikáni kutató legújabb könyvében nem kevesebbet állít, mint hogy sikerült megfejtenie a görög, latin és arámi nyelven íródott szavakat, amelyek a lepelről készített számítógépes felvételeken tűntek elő.

A kételkedők szerint viszont a történész túl sokat képzelt bele a foltozásokba, és ragaszkodnak az 1988-as radiokarbonos kormeghatározás eredményéhez, amely szerint a lepel a 13. vagy a 14. századból származik. Megint mások úgy vélik, hogy a vizsgálat megállapításait befolyásolták a különböző szennyeződések, ezért sürgetik, hogy egy nagyobb mintából ismételjék meg a radiokarbonos kormeghatározást.

A Vatikán óvatosan kezeli a kérdést: nem nyilatkozik a lepel eredetiségéről, amelyet Krisztus szentévé se jelképeznek nevez.

Egy francia kereszties lovag tett először említést 1203-ban a lepelről, amelyet Konstantinápolyban, a császári palotában látott, ám az első írásos feljegyzés 1354-ből származik. A relikvia 1983-ban került a Vatikán birtokába II. Umberto volt olasz király halála után, aki a pápára hagyományozta a leplet.

▶ *MTI*

A HÓNAP KÖNYVE(I)

Értékmentés – selejtezés helyett

► A tavaszi lomtalanság idején sok háztartásban előfordul, hogy selejtezés közben régi könyvekre bukkan az ember poros könyvespolcok mélyén, padlásán, tárolóban hagyott dobozokban. A biztos kiszórára ítélt nyomdátérmekek között ilyenkor néha rég elfeledett gyöngyszemeket is találunk, és a nagytakarítás közben hosszasan megállva, elmélyülten lapozgatunk az érdeklődésünket felkeltő régi könyvekben.

A Luther Kiadó idén tavasszal valamelyest hasonló „nagytakarítás” segítségével szeretne olvasóinak kedvében járni: „a hónap könyve” akció keretében április hónapban régi rakárkészletéből olyan könyveket árul jelentős kedvezménnyel, amelyek jelentősebb érdeklődésre tarthatnak számot az egyházi könyvpiac olvasóközönsége részéről. Az akció célja tehát nem a könyvek kiseléjezése, hanem – a vásárlói érdeklődés mértékétől függően – a megmentésük. A felcímben szereplő zárójeles többes szám arra utal, hogy jövő hónapban nem is egy, hanem öt könyv a hónap könyve.

A *Veled egy életen át – Gondolatok a szerelemtől és a házasságról* című kötet szerzői – többségükben családos evangélikus lelkészek – a párválasztás és a házasság kihívása előtt álló fiatalok iránti elkötelezett lelképásztori szeretettel és felelősséggel osztják meg gondolataikat az olvasókkal korunk egyik legsérülékenyebb életközösségéről, a házasságról és a gyermekekkel megáldott családról. Védni, oltalmazni és erősíteni kívánják férj és feleség, szülő és gyermek lelki összetartozását, egymást szerető szívének mélyről fakadó szándékát. A könyv segítségével kíván lenni a lelkészeknek a jegyesoktatásban éppúgy, ahogy a házastársaknak a házasság és a családi élet mindennapjaiban. A könyv elkíséri az olvasót a hitvestársi kapcsolat életén átívelő szakaszain: a felnőtté válás és a párválasztás korszakától a házassági kríziseken át az időskor nagyszülőként töltött idejéig, a szerelmi párválasztás kezdeti örömeitől az özvegyiség magányáig.

Hogyan tud Isten hit által való megigazítása mint az evangélium üzenetének foglalatosa az egész kereszténységnek közös kincsévé válni? Hogyan magyarázható a betűkön, szavakon át Isten üdvösséget szerző cselekvése, és hogyan tudjuk ebben a megvilágításban tolmácsolni a hagyományos magyarázatok örökségét jelen korunkban? Ezek a kérdések inspirálták Vajta Vilmost, az ökumenikus mozgalom kiemelkedő magyar evangélikus teológusát a *Hitből fakadó élet* című könyvének megírásakor, amely hazánkban a rendszer-váltás évében, az egyházi élet megéledésének kezdeti időszakában jelent meg. Vajta a lutheri reformáció hű örököseként úgy vállalkozik egyháza hitvallásos „azonosítására”, hogy a felekezeti önigazolás helyett az igehirdetés és a teológiai hagyomány önkritikus feldolgozását állította elmélkedéseinek középpontjába. Kitérőzt célját a teológiai meditáció műfajának alkalmazásával érte el, amelynek segítségével megkísérelte „lehallgatni” a Szentírás központi szövegeiből lesűrűzhető üzenetet. Ez a régebbi korokban jól ismert hitmélyítő műfaj ma is segíthet

abban, hogy újabb nemzedékek legyenek képesek meghallani az ige Krisztus-követőinek hitvallásában benne rejlő örök, egyetemes hitbeli értékeket.

Juliana Ray *Jövevények és vándorok – Egy család három nemzedéke az Útra talál* című könyve amilyen kicsi, olyan élvezetes olvasmány. Családrégény. Egy nem olyan rég le-tűnt világ krónikája, személyes élet-

tudás birtokában lévő fordítónak, hogy lelke mélyéből fakadó szavakkal készítette el művét, s talán az itteni dicséret kara fölzeng, s együtt áldjuk zsoldárakkal az Urat.

Christoph Klein felesége, Marlene halála után végigjárja a gyász, a veszteség stációit. Gondolatait papírra veti. *Fény az út végén* című könyvében bizonyágtételeket és megtapasztalásokat jegyez le, melyeket a

A hónap könyvcsoportja – áprilisban a Luther Kiadótól mindössze 1000 forintért

<http://bolt.lutheran.hu/> • E-mail: kiado@lutheran.hu
Fax: 1/486-1229 • 1085 Budapest, Üllői út 24.

sorsokon át való bemutatása. Az Osztrák–Magyar Monarchiában kezdődik az 1891-ben született Sári mama története, aki szerető, békés, jómódú, összetartó zsidó család gyermeke volt. Két világháború, kommunizmus és emigráció szolgált történelmi háttérül a család három nemzedékének mindennapjait bemutató regény cselekményének kibontakozásához. Az első fejezetet még az idős asszony, a könyv többi részét az emlékeket felelevenítő leánya, Julianna veti papírra. Ha „csak” ennyi lenne a történet: egy család élete, amely Magyarországot az 1956-os forradalom után elhagyva Angliában, Londonban talál otthonra, talán nem itt ajánlanánk a kis könyvet. Van viszont egy fordulat, amely miatt figyelmünket még inkább megérdemli. Az angol cím többet árul el: *An Epic Journey of Faith* – azaz egy hitbeli út is megtéteik, nem csupán térbeli utazás és földrajzi határléptés. A zsidó család, a nagymama, gyermekei és unokái – a három nemzedék – rátalálnak Krisztusra. Sári mama sírja felett kedvenc bibliai igéje hangzik az 1Kor 13-ból: „A szeretet türelmes, jóságos (...), a szeretet soha el nem múlik.”

„Életünk zárandokútján mintha valami csodálatos zene szüremle-nék bensőnkbe” – olvassuk a *Válogatott zsoldárok* Bodrog Miklós fordításában című kötet előszavában. Ilyenkor, Tamási Áron szavaival, „zeng a magosság”. Akár a zsoldárokban. S akár – teszi hozzá az ajánló – az evangélikus pasztorálszichológus, Bodrog Miklós mives zsoldárfordításában. Több mint félszáz, új címmel ellátott istendicséret, könyörgés, hálaadás zeng a szemnek és kéznek is kedves könyv hófehér lapjain. Imakönyv ez, amely csendes órán hű társunk lehet. E sorok írója ezúton is köszöni az immár a teljes

betegség alatt éltek át. Vigasztaló és utat mutató gondolatok vasos kézírata keletkezett, levelezések, a temetésen mondott beszédek, idézetek gyűjteménye. Marlene erős, mély hitének lenyomatai. Amint a család és az ismerősök elolvasták a kéziratot, kérték, tegye elérhetővé a leírtakat a széles nyilvánosság számára. Így született az Erdélyből való bizonyágtétel, hogy segítségül legyen sokaknak. Hogy rámutasson a Fényre, aki az út végén vár.

Nem vidám olvasmány, hanem vigasztaló. Az „utolsó dolgokkal” kapcsolatban ad fogódzót, nem teoretikusan, elméleti szinten, hanem nagyon is személyesen. Szerzője Istenről szóló, Istennel való beszéd-ként, de mindenekelőtt Isten hozzánk szóló beszédéeként aposztrofálja művét. Ahogy a borítón, a kötetben is felragyog a kereszt. Ebből fakad az a fény, amely itt és e földi életen túl is hitünk, reményünk, vigaszunk forrása. Egy szép idézet az utolsó lapról: „A halál annak az egésznek a felénk fordított része, amelynek másik oldalát úgy hívják: feltámadás.”

■ KÖHÁTI DÓRA – PETRI GÁBOR

- *Veled egy életen át – Gondolatok a szerelemtől és a házasságról*. Szerk. D. Szabik Imre, Teológiai Irodalmi Egyesület, Budapest, 2000.
- Vajta Vilmos: *Hitből fakadó élet*. Evangélikus Sajtóosztály, Budapest, 1990.
- Juliana Ray: *Jövevények és vándorok – Egy család három nemzedéke az Útra talál*. Evangélikus Sajtóosztály, Budapest, 1992.
- *Válogatott zsoldárok* Bodrog Miklós fordításában. Evangélikus Sajtóosztály, Budapest, 2001.
- Christoph Klein: *Fény az út végén*. Evangélikus Sajtóosztály, Budapest, 1995.

A szeretetszolgálat legnagyobb európai vállalkozója

Száz éve hunyt el
id. Friedrich von Bodelschwingh

► A „modern” jelentette számára a legnagyobb szörnyűséget. Mint Krisztus tanítványa ugyanakkor a legmodernebb eszközökkel vette fel a harcot az iparosodás pusztító következményeivel szemben. A német birodalmi kancellár, Otto von Bismarck méltán nevezte őt „a fehér forradalmárnak”.

Id. Friedrich von Bodelschwingh 1872-ben vette át az – öt évvel korábban alapított – „vesztfáliai és Rajna-vidéki epileptikusok evangélikus gyógyító és gondozó intézetének”, valamint Bielefeldi diakonisszaháznak a vezetését. Működésének első gyümölcseként 1873-ban adták át az epileptikus betegek gondozására épült újabb otthont, mely a Bethel nevet kapta. Ekkor mintegy százötven betegről gondoskodtak. Bodelschwingh halálakor (1910. április 2.) Bethel a maga mintegy négyezer lakójával már mint önálló település és gyülekezet működött Bielefeld városa mellett. „A hegyen épült város” létrejöttéig azonban hosszú és viszontagságoktól, megpróbáltatásoktól sem mentes életút vezetett.

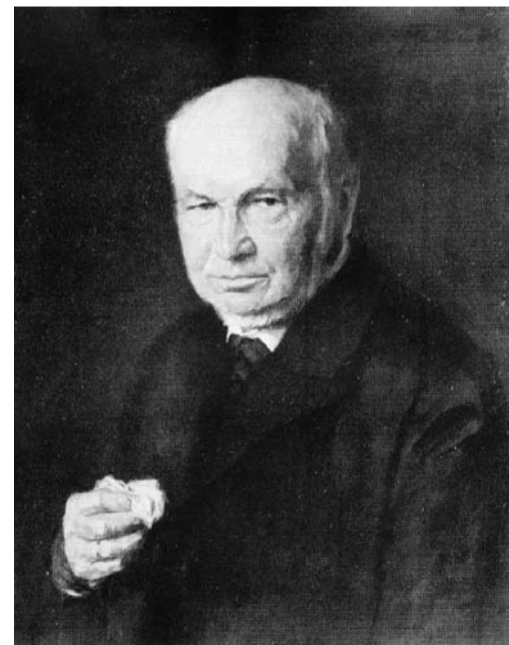
Bodelschwingh vesztfáliai nemesi gazdálkodó család sarjaként látta meg a napvilágot 1831. március 6-án. Édesapja, Ernst von Bodelschwingh (1794–1854) 1842-től néhány évre a porosz állam pénzügyminisztere lett. A tizenhét éves ifjú testközelben élhette át az 1848-as berlini forradalmat. Az érettségi után a gazdálkodás tudományával ismerkedett, s közben életközé- ben konfrontálódott a paraszti sors nyomorúságai-val. Egy igehirdetés hatására azonban a huszonhárom éves fiatalember irányt változtatott, s teológiai tanulmányokba kezdett. Dédelgetett álma, hogy Indiába mehessen misszionáriusnak, sajnos nem teljesült. Ehelyett tanulmányai végeztével – 1858-ban – Párizsba került, ahol az ott élő német evangélikus kivándoroltak pásztora lett. Mai ismereteink szerint ekkor nem kevesebb mint hatvan-nyolcvan ezer, eredetileg Amerikába kivándorolni szándékozó német élt a francia fővárosban.

A Kánaánra várók mint utcseprők és ronggyűjtők tengették mindennapi életüket, s a szegények között is a legszegényebbek soraiba tartoztak. Bodelschwingh szervezte a német iskolaoktatást, istentiszteleteket tartott, betegeket látogatott, és megpróbált enyhíteni az általános nyomorúságon.

Párizsban alapított családot, egyik unokahúgát, az akkori porosz pénzügyminiszter Carl von Bodelschwingh (1800–1873) lányát, Idát vette feleségül. A primitív életkörülmények igazi sokként hatottak a lelkész-feleségre, s első gyermekük születése után a család (1864-ben) visszatért Németországba.

Bodelschwingh az Unna (Észak-Rajna–Vesztfália) melletti Dellwigben lett lelkész, ahol 1869-ben egy igazán megrázó sorscsapás történt a házaspárral. Két hét leforgása alatt az akkor még gyógyíthatatlan diftéria (torokgyík) következményeként elveszítették mind a négy gyermeküket. A harmincnégy éves lelkész látván gyermekei szenvedéseit ekkor értette meg igazán Krisztus szenvedésének valódi nagyságát és erejét, valamint a bűnök bocsánatának erejét. Egyik barátjának a halálesethez kapcsolódó jóslata – miszerint Isten újra meg fogja őket ajándékozni négy gyermekkel – a későbbiekben valóra is vált. Sőt a legkisebb fiúgyermekük, Fritz apja 1910-es halálát követően annak nyomdokaiba lépett.

A német belmisszió rendíthetetlen harcosa életének mottója így hangzik: „A Krisztus-követők szótárában ismeretlen a »gyógyíthatatlan« kifejezés. Aki megtanult köszönetet mondani, az immár teljes egészében egészséges, akár egész földi életét egy cellában kelljen is leélni.” A német szeretetszolgálat atyja visszaadta a testi, illetve szellemi fogyatékkal élőknek az őket ugyanúgy megillető s magától a Teremtőtől származó méltóságot, s a szolgálattevők részéről igazi erénnyé vált az irányukban megnyilvánuló tisztelet és felebaráti szeretet.

Emellett Bodelschwinghet mindig foglalkoztatták a társadalomban jelen lévő inség és nyomorúság kiváltó okai. Különösen a 19. század ipari társadalmának igazi vesztesei, a gyári munkások iránt érzett szívből jövő szolidaritást. Megpróbált az „országúti polgárok” sorsán is enyhíteni. A porosz országgyűlés tagja lett, hogy harcoljon a gyakran hajléktalan alkalmi munkások jobb munkafeltételeiért.

A fehér forradalmár egykori gúnyneve, „Pastor Beutelschwing aus Bettel” (szó szerint: „pásztor Perselschwingh Koldulásból”) megtisztelő elismeréssé válik, ha összevetjük sírfeliratával: „Mivel szolgálatunkat annak az irgalmasságnak köszönhetjük, melyben nekünk is részünk lehetett, soha meg nem lankadunk!” Bodelschwinghnek az irgalmasság házában végzett belmissziója nélkül aligha válhatott volna idővel a német állam egyik fő támpillérévé a szeretetszolgálat.

■ DR. BLÁZY ÁRPÁD

A Széchenyi-kastély Nagycenken

A 2010. esztendő Széchenyi-emlék-év: a legnagyobb magyar halálának százötvenedik évfordulójára emlékezünk. A jeles esemény kapcsán *Sólyom László* köztársasági elnök fővédnökségével emlékbizottság alakult, számtalan rendezvény, megemlékezés és program ismert meg az 1860. április 8-án az ausztriai Döblingben elhunyt gróf szerzeágazó, de minden tetteben a magyarságot szolgáló munkásságával.

Talán közhelyszerűen hangzik, de tény, hogy napjainkban is nagy szükségünk lenne az általa képviselt tántoríthatatlan és önfeláldozó, a köz érdekeit az önzés fölé helyező mentalitásra.

Az évforduló ugyanakkor kiváló alkalmat teremt egy nyugati határszéli túrára Nagycenkre, a *Széchenyi* (avagy Széchényi, ahogy *István* felmenői használták a családnevet) família egykori birtokára. Itt találjuk a család mauzóleumát, a gróf egész alakos szobrát, a halála előtti esztendőben „megrendelt”, *Ybl Miklós* tervezte plébániatemplomot, illetve a gyermekek szívét megdobogató kisvasutat, valamint a régi mozdonyokat bemutató vasúttörténeti skanzenet. És természetesen a főnemesi lét elengedhetetlen tartozékát, a családi kastélyt. Előterében szépen karbantartott franciaker – kanyargó labirintusával – vezeti céljához a látogatót.

A kastély mögötti fertályon a már Széchenyi idejében is virágzó platánok és ritka fafélések éltek. Az egyemeletes épület központi traktusát toszkán oszlopsor tagolja, középpontjában a família címere díszleg. A kastély helyén a 18. század elején egyemeletes kúria állt.

A SZERZŐ FELVÉTELE

A mai épület alapjait *Széchenyi Antal* tette le 1758-ban. A birtok és a park kiépítése és rendezése *Széchenyi Ferenc* nevéhez fűződik. A kastély mai formáját Széchenyi István idején nyerte el. A kastélymúzeum kiállításán korhű használati tárgyak, család-történeti emlékek, valamint Széchenyi István munkásságával összefüggésben a folyamszabályozással, a hajózással, a vasúttal, valamint a magyar ipar fejlődésével összefüggő tárlatok láthatók.

Az épületet elhagyva egészséges sétára invitál az 1754-ben Széchenyi Antal által telepített hársfasor. A két és fél kilométer hosszú, húsz méter széles, eredetileg lovaglásra szolgáló út növényzetének rekonstrukciója napjainkban is fontos környezetvédelmi kérdés. A fasor végén elérjük a legnagyobb magyar fiának, Széchenyi Bélának és fiatalon elhunyt feleségének vörös márvány síremlékét.

■ REZSABEK NÁNDOR

SZÁZÖTVEN ÉVE HALT MEG A LEGNAGYOBB MAGYAR

Döbling rácson ablaka

Beszélgetés Kocsis István íróval a legnagyobb magyarról, Széchenyi Istvánról

► **Legtöbben úgy ismerik, mint a Szent Korona misztériumának örök kutatóját. Kevesen tudják, hogy kitűnő erdélyi drámaíró, aki szigorú szeretettel javítja, csiszolja, tökéletesíti darabjait. Ezekben Bolyai számára a matematika, Van Gogh-nak, Jászai Marinak a művészet, Bethlen Katának a hit jelenti az önkitaljesítés forrását, a küzdelem közegét. Kocsis István életművében a legkülönb helyet Széchenyi István foglalja el. Monodramát, regényt írt róla. 2003-ban összefoglalta kutakodását: Széchenyijét felelősségtudat jellemzi Magyarországon sorsáért, a nemzet felemelkedéséért és önvád azért, mert az ország tragédiájáért önmagát érzi felelősnek! Széchenyi halálának évfordulóján erről is kérdeztük a jeles író, hogy jobban megértsük a legnagyobb magyar gondolkodását, magatartását és tetteit.**

– Miért foglalkozott Széchenyi életének és művének bemutatásával két évtizedet?

– Reggelig lehetne beszélni erről. De induljunk ki abból, hogy könnyű helytelenül megítélni azt a kort, amelyben Széchenyi István felnőtt és alkotott. A felvilágosodás eszményei annak ellenére meghatározzák még a korabeli ember gondolat- és érzésvilágát, hogy az már ébrednek a felvilágosodás okozta kábulatból. A romantikába menekül a korabeli ember, de menekülés közben elfelejti, hogy a gondolat- és érzésvilág megzavarodása azzal kezdődött, hogy az európai keresztény ember engedett a mindent leegyszerűsítés kísérletének... Én itt e rövid interjúban nem foglalkozhatom e kérdéssel érdemben, csupán hangsúlyozom, hogy Széchenyi ifjúsága éveit mennyire megkeserítette, hogy kortársai engednek a csábításnak.

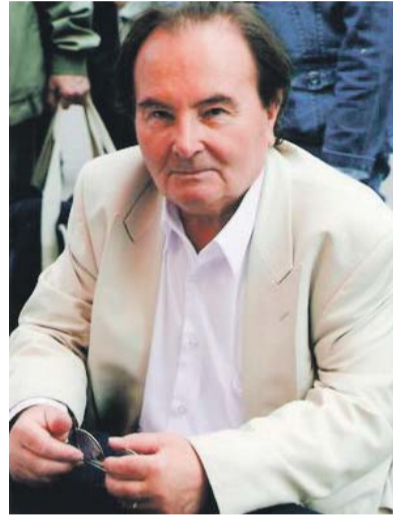
Az ifjú Széchenyi is így tesz, csak hogy ő már fiatal korában is olyan, mint később: kegyetlenül megbünteti azt az önmagát, aki képes volt akármilyen csábításnak engedni. Ha összehasonlítjuk a 19. század első fele emberének a magatartását, valamint gondolat- és érzésvilágát a 20. század végének vagy a 21. század elejének emberével, akkor az előbbi magasztosnak, sőt irigylésre méltónak tarthatjuk... Széchenyi számára viszont megvetendő a leegyszerűsítés és az önámítás. Naplóját sem másképp kezd el, mint azért, hogy méltóképpen megküzdhesen azzal az önmagával, akit megérintett, túlságosan is befolyásolt korának szellemisége. Széchenyi úgy tudott szembenézni önmagával, ahogyan senki sem. A legkézenfekvőbb példa: úgy tudott győzni, hogy a győztes pap nem mindig oldozhatta fel.

– Semmit nem hallgatott el?

– A naplóját Széchenyi számára ugyanaz, mint a gyónás. A *Naplóban* mégsem mondhat el mindent... Nem szeméremből, nem félelemből, de nem is szerénységből. Csupán arról van szó, hogy korának leegyszerűsítő gondolkodása hatással van arra a Széchenyi Istvánra is, aki semmit nem egyszerűsítene le önszántából.

Fő gondját, mely a naplójáért is fő gondja, 1825. november 15-én fogalmazza meg: „En még soha életemben nem láttam oly tisztá és világos

írást, melyet ne lehetett volna különféle módon értelmezni. És ez a nyelv tökéletlenségéből származik; mert egyik nyelv sem alkalmas arra, hogy tisztán és határozottan fejezzük ki, amit mondani akarunk, és amit érzünk. Meggyőződésem azonban, hogy az emberek fel fognak még fedezni valamit (hogy mi az, nem tudom, ha tudnám, megmondanám): aminek segítségével eszméiket majd kristályos tisztasággal közölhetik.”

Míndezek ismeretében talán már nem tűnik hihetetlennek, hogy komoly gondjává válik Széchenyi István élete és alkotásai tanulmányozójának, hogy a 19. század divatos szavai, illetve állandósult szó szerkezetei segítségével nem lehet hitelesen megmagyarázni Széchenyi gondolkodását, magatartását, tetteit. Nem lehet, mert bizony rejtélyesek maradnak. Ha mégsem mondunk le arról, hogy a maga hitelességében mutassuk be, mi van Széchenyi különös magatartása, rendkívüli tettei mögött, akkor hagynunk kell megszólalni a magatartását és a tetteit... A drámai monológ hangján? Igen, a fogalmazás ellentmondásosságát feloldani akarván, talán abban a drámai monológban reménykedhetünk, amely egyszerűen azért képtelen a leegyszerűsítésre, mert a *leegyszerűsítés leple a drámai monológban* láthatóvá válik.

– Nemcsak a politikus, az államférfi Széchenyi Istvánról ír, hanem a jövőmondóról is.

– Széchenyi megjövendöli – igen korán, már 1834-ben – nemcsak Világost, de Trianont is... De talán a mai drámai helyzetünket is. Hogy semmit se egyszerűsítsünk le, beszéljünk előbb arról, milyennek látta Széchenyi a nemzetiségi kérdést.

A nemzetiségi mozgalmak a 19. század negyvenes éveiben válnak irredenta mozgalmakká. Ekkor még nem küzdenek a Habsburg Birodalom bomlasztásáért, de küzdenek az önálló magyar államiság ellen, meg akarják bontani a Szent Korona országai területi épségét, fel akarják számolni a magyar alkotmányt, hatalyalantítani akarják a magyar jogot. Így nem irredenta mozgalmak még a Habsburg-házi osztrák császár szemével nézve, de irredenták ugyanazon Habsburg-házi magyar királlyal nézve.

A Magyarország-ellenes irredenta kibontakozás nem felfoghatatlan. Sőt azt is mondhatjuk, hogy mi sem természetesebb. Hisz vezetői nemcsak azt veszik észre, hogy a birodalom két része: az abszolút monarchia Osztrák Császárság és az alkotmányos monarchiák (Magyar Királyság és Erdély) között kibékíthetetlen az ellentét, hanem azt is, hogy az url-

kodóház bármely mozgalommal szívesen szövetkezne a magyar alkotmány, az önálló magyar államiság – mind a magyarországi, mind az erdélyi – megdöntése érdekében.

A magyar politikusok közül Széchenyi István az, aki elsőként figyelte fel a nemzetiségeknek a Szent Korona országai területi épségét veszélyeztető mozgalmára. A harmincas évek közepén már könyvet is írt erről a veszedeletről, a *Hunniát*, amelyet sajnos akkor még nem jelentetett meg. A *Hunniában* először is arra hívja fel a figyelmet, hogy a közép-európai birodalom – Habsburg Birodalom – csak akkor fog fennmaradni, ha az abszolút monarchia Osztrák Császárság nem gyengíteni próbálja a vele perszonálunióban levő alkotmányos monarchiákat, a Magyar Királyságot és Erdélyt, hanem a fejlett közjogi intézményeiket követendő példának tekinti: „Volna a monarchia másik részének képviselői alkotmánya, nekünk pedig nem, mirajtunk lenne akkor a sor, hazánk belső idegeit szerinte alkalmazni. De mivel Ausztriának képviselői alkotmánya nincs, sőt ilyesről szinte még sejtése sincs, nekünk pedig, hála az Egeknek, van, azért nem rajtunk áll az utánozás...”

Nagy kár, hogy Széchenyi lemondott a *Hunniá* kiadásáról 1834-ben. Talán még idejében hívta volna fel a figyelmet arra a veszedelemre, hogy az osztrák–német hegemonia bajnokai adott helyzetben nemzeti Nagy-Ausztriává próbálják átalakítani a Habsburg Birodalmat. De talán idejekorán felhívta volna a figyelmet arra is, amit rémálma másik képében lát. „Ők – írja a Szent Korona országainak a magyar nemzet ellen forduló nemzetiségeiről – nem védelmezik sajátjukat, létüket, de minket, magyarokat igyekeznek kiszorítani, legszívelembb-, legirigyalatlanabban, elpusztult sajátunkban, eltörölt létünkben osztozandók...” Ezt az összetett mondatot a *Hunniá* egyik körmondatába ékeli, mégpedig akkor, amikor azt veszi számba, „nyelvünk és sajátságaink kifejtésében előhaladni” mi célból kell. Hogy „megsemmisítésünk ellen védelmezzük magunkat”.

De honnan tudja, hogy Magyarországot már irredenta mozgalmak fenyegetik? Jövendöl? Rossz előérzeteit fejtí ki? Széchenyi István rémálmaiban bizony valóban megvilágosodott Trianon legsötétebb titka. A maga bonyolultságában, felfoghatatlanságában, rettenetességében... Olyan-e Trianon, mintha csak Széchenyi rémálmaiban létezne? Olyan. Nem az ész és nem az érzelem határozza meg azoknak a magatartását sem, akikről feltételezi a szakirodalom, hogy a kullisszák mögül irányították a tárgyalásokat. Bizony, a Kárpát-medence tönkretétele nem lehetett érdeke a kullisszák mögül diktálóknak sem... Mégis tönkreteszik, mégpedig tudatosan szembefordulva Istennel. Ez Trianon legsötétebb titka...

– Látta Széchenyi István Magyarországot a kereszten?

– Látta, de nem esett kétségbe. Miért nem? Ez talán a rejtélyek rejtélye. És itt a rejtélyfeloldó kérdés minden bizonnyal csak a következő lehet: ha valami senkinek sem érdeke, és mégis megtörténik, akkor *ki áll az események hátterében?* A sátán? Magyarországnak tehát a sátán az el-lensége?... Ha Széchenyi e kérdésre igennel válaszol, akkor a magyarság drámája átalakul misztériumjátékká.

Trianon előkészítői és megalkotói pontosan úgy viselkednek, mint majdnem kétezer évvel előbb Isten megtestesülésének, Jézus Urunknak a keresztre feszítését előkészítők... Igen, mintha semmi sem lett volna számukra fontosabb, mint a legártatlanabb megbüntetés, a legártatlanabb keresztre feszítés. Igen, annak ellenére, hogy valóban nem állt érdekében a Kárpát-medence tönkretétele, úgy viselkednek, mintha a *Nagy Misztériumjáték elvarázsolt résztvevői lennének...*

Látta Széchenyi István Magyarországot a kereszten, de mit látott még? Látta azt, amit tulajdonképpen a misztériumjátékok minden nézője láthat az előadás utolsó jelenetében. Ezért nem esett mindjárt kétségbe. És bizonnyal felidézte ő is a régi, de megnyugtató gondolatot: aki keresztre feszítették, az nem semmisül meg, hanem csak megsemmisíthetlenné válik.

– Széchenyi Döblingbe kerülése is összefüggésben lehet jövőbelátásával?

– 1848-ban úgy alakul ki a háborús helyzet, hogy az osztrák kormány nem veszi tekintetbe *V. Ferdinánd* magyar király – és osztrák császár – és a magyar nemzet viszonyát meghatározó törvényeket, megállapodásokat, azaz fellázad a törvényes rend ellen... Igen, 1848 kora őszén valóban az osztrák kormány lázadt fel a törvényes rend ellen, akármennyire hihetetlen, így volt.

1848 nyarán nagyvárúgyos osztrák „hazafiak” a következőkre vették rá a gyermek V. Ferdinánd királyt: az 1848-ban alakított első osztrák nemzeti kormányt, az újdonsült, tehát tapasztalatokkal nem bírót és türelmetlen tekintet az 1848-ban feloszlott birodalmi kormány jogutódjának; továbbá: mivelhogy a birodalmi kormány hatásköre annak idején kiterjedt Magyarországra, rendelje alá az osztrákkal egy időben alakított, azzal egyenrangú magyar kormányt az osztrák kormánynak. Kórházi azonnal megpróbált bele is szólni a tőle semmiben sem függő magyar kormány ügyeibe. Hát ez volt 48-ban a főbűn: az osztrák nemzeti kormány törvénytelenül elfoglalta a 48 tavaszán feloszlott birodalmi kormány helyét: a nemzetek fölötti kormányt a nemzeti. Tíz és víz összeháboríthatóbbak, mint e kettő.

Széchenyi felfogja, hogy a magyar válasz semmi más nem lehet, mint a honvédő háború vállalása. Olyan háború vállalása, amelyben kétséges a magyar nemzet győzelme. Széchenyi a kialakult drámai helyzetért elsősorban önmagát teszi felelősé. A felelősség súlya alatt megroppan: 1848. szeptember 7-én szállítják be a döblingi elmeógyógyintézetbe.

– Az 1860. április 8-ra virradó éjjelen rejtélyes körülmények között halt meg... Mi történhetett azon a végzetes éjszakán?

– Széchenyi Döblingben a magyar nemzeti ellenállás nagyon tevékeny és sikeres vezetője. 1860-ban házkutatást tartanak nála, ami azt jelenti, hogy leleplezték a mozgalmat. De Széchenyinek az abban való hitét, hogy a magyar nemzeti ellenállás győzelmét rövid időn belül ünnepelehetik, ez nem töri meg... Győzelemre álló hadvezér pedig nem szokott véget vetni életének. Talán ez a legfontosabb érv amellett, hogy nem lehetett öngyilkos.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Gyógyító szavak

■ ZSIRAI LÁSZLÓ

Tavas van... Tavasz van megint, érzem. A téren diáklányok várakoznak a HÉV-szerelvényre. Két fiú közeledik feléjük, fagyaltokat hoznak. Egyikük karján kék, kapucnis kabát. Az évszakhoz képest meleg van. A jókedvű fiatalok harsány kacagása könnyen száll a friss levegőben. Unokáit fényben fürdető, aranyos nagyanyó most a nap. (Ha emlékeztetem nem csal, egy nepáli király mondta valahol a következőt: „A napot azért szeretem, mert felvidítja az embereket.”)

Körömcipők kopogását hallani s apró, tompa kíséző koppanásokat. Középkorú nő érkezik óvatos lépésekkel. Megmegáll. Arcát az ég felé tartva kívánja a nap érlelő csókjait. Figyelem ezt az arcot s a lehunytt szempillák fegyelmét. Bőrén lassan kirajzolódnak a mosoly virágainak vonalai. Vidámsága, ha szerény-szelíd is, ünnepi. Mindenképpen életöröm. Közben a járda szélehez ér. Fehér botjával igyekszik tájékozódni. Átkísérem a zebra. A túloldalon halk szavaival mond hálás köszönetet. Arcunkba süt a nap. Mosolyog ismét, s ez a mosoly nagyobb gazdagságot jelent most a szónál... Aztán ő balra folytatja útját, én meg jobbra lépek.

A távolodó nő után pillantva véletlenül meglókok valakit a könyökömmel. Azonnal elnézést kérek. „Emberek vagyunk” – hallom a megbocsátó hangsúlyú kijelentést, s mindketten különösebb zaklatottság nélkül haladunk tovább. A tavasz emberséget növel, és békét áraszt.

Gyenge szél kap a járóelők hajába, a látóhatárt felhők szegélyezik. Szeretem a boldog embereket s ezért a napot is, hiszen sajátos tulajdonsága nem a tündöklés, hanem az érdek nélküli szolgálat. Az önzetlenség őszinte példája a nap. Kár, hogy ezúttal csupán néhány órán át tartott kora délutáni jelenléte. Nemsokára gyakrabban és sűrűbben, huzamosabban érkeznék hozzánk sugarai. Ismét tavasz van, érzem. Naponta vártam, szomjaztam újraébredését, hogy hétköznapjainkba idézze a boldogság ünnepi méltóságát, a szeretetet.

Mesteri hasonlatok. Olvastam persze népszerű regényeit, mégis az *Én magam* című könyvében megjelent jegyzeteivel, bölcs és szép gondolatgyémántjaival lopta be magát igazán a szívembe *Gárdonyi Géza*. Az egyik ilyen: „A tudós azt keresi, ami igaz. A művész azt, ami szép. Mindenki más azt, ami neki hasznos.”

A költészet napja táján szívesen idézem hasonlataiból a következőket: „A mélybe le szálló bányász magával visz mindenféle szerszámot egy bőrtarisznyában. És egy lámpást csatol a fejére, hogy világítson magának. Így száll az emberi lélek is a Földre. A

nagy költő nagy rendeleltre jött nagy bányász. Tudja, hol a rejtőző kincses ér, amelynek vagy alatta, vagy fölötté, vagy mellette gyanútlanul járkal el a többi. Már korán kibontja képességeit. Korán, gyermekkorban, ösztönösen. S lámpása nemcsak magának világít, hanem nemzetének is, és a nemzet határain túl elvetődnek a sugarai.

De az emberek nem értik készülődéseit, mint ahogy a tyúk nem érti, miért rohan bele a kiskacsa a vizes tálba? Csak később, mikor már az

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

élet munkája be van fejezve, akkor mondogatjuk: Munkácsy már inaskorában tarkára festette a temetőkaput, *Canova* vajból oroszlánt formált, *Petőfi* már az elemi iskolában verset faragott.

A regényt elolvasom – elvettem. A verset szívembe elteszem.”

A fenti idézet a művészetről szól, míg az alábbiban a kritikusok kapnak eligazítást: „A bányász rátalál egy aranyröggre. Bizonyára nem a sarat vizsgálja, amely rátapadt, hanem az arany értékét. A kritikusnak is csak az aranyat kell keresnie az irodalmi termelésben.” S ez nem csupán a kritikusoknak intő figyelmeztetés... A hétköznapi emberek életében szintén boldogság lehet „aranyra” lenni.

Szinte önmagát igazolja Gárdonyi jelzett könyve: „Minden könyv, amelynek tartalma érc, s hangja tiszta, átkondítja zengését a jövő századokba.”

Menedék. Felemelő olvasmányélmények *Áprily Lajos* versei. A természet hú krónikásának szelíd hangjából annyira józan emberség árad, hogy jólesik fürödni tiszta sugaraiban.

Nemes érzelmeiről értesülünk rokonszenvesen tömör négyorososaiból is. Hitének erejét példázza a következő: „S mikor völgyünkre tört az áradat / s már hegy se volt, mely mentő csúccsal intsen, / egyetlenegy kőszikla megmaradt, / egyetlen tornyos sziklaszál: az Isten.”

Az ilyen írásokat tartós hajnali harmatban mosdathatta a lélek!...

A legerősebb biztonság. Kezembem került nemrég a *Képes*

Újság évtizedekkel ezelőtti számainak egyike, amelyikben *Tolnay Klári*, a népszerű színművész nő nyilatkozata olvasható. Őszintén, találón fogalmazza meg a szeretet lényegét, korunkhoz illő módon: „...És lehet persze háborogni azon is, hogy a fiatalok diszóbá járnak, galerikba tömörülnek – de mennyivel könnyebb itélkezni, mint megérteni, hogy ezek a fiatalok azért verődnek csordába, mert félnek! Hisz a szeretet a legerősebb biztonság. Ki ezt nem ismeri – az fél...”

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

A tanulás sem marad el: „Többet kellene olvasni, többet beszélni a jónak győzelméről is – és talán egyre többen megértenék, hogy a példaadást minden embernek önmagával kell elkezdeni. Feltenni a kérdést: azt akarom, hogy béke legyen körülöttem? Előbb önmagamban kell azt megteremtennem. Képes vagyok-e kiegyensúlyozni egy diszharmoniót? Van-e bennem elég méltóság ahhoz, hogy a felém áradó indulatot lefegyverezzem? ... mit tettem az emberekért...?”

Örülök, hogy végre nem pletykaéhséget csillapító történetekről olvashattam egy művészinterjúban, hanem a tartalmas, szép létre való törekvés példáját visszhangozhatták az iménti sorok.

Bánffy. Színművész, aki képes többet nyújtani önmagánál, mert hivatásával párhuzamosan – napjainkban is – a szép magyar beszéd apostola, annak idején a magyarországi vadászok legfőbb intézményének elnöke és országgyűlési képviselő is tudott lenni. Egyik-másik elhivatottságát a mai napig, nyolcvanharmadik életévében is gyakorolja. Tekintély és becsület övezi, ahol csak megjelenik. Genetikusan örökölt képességének szolgálatába álltak szerepei, azok az általa alakított hősök, akik – mint *Széchenyi*, mint *Bolyai* – mindenképpen igazították kitartóan magyar jellemének kiteljesítésében és következetes megőrzésében.

A Bánffy név fogalom a magyar közéletben. Megnyilatkozásaiból egyértelműen kiviláglik, hogy tisztában van az érzelmi hatás fontosságával, amely a művészek határozott célja abban a korban is,

amelyben éppen az érzelmek hatástalanítása látszódik kifejeződni.

Bánffy Györggyel évtizedekkel ezelőtt az Országos Dohányfűstmentes Egyesület ülésén találkoztam személyesen, vagyis jó és értelmes cél, az egészséges emberi élet érdekében tevékenykedő közösségben. Józan, mérsékelt elveiért, kiemelkedően szép versmondásáért, kiegyensúlyozott művészi és emberi magatartásáért becsülöm és kedvelem.

A *Nimród* vadászújság 2007. júliusi számában nyolcvanadik születésnapja alkalmából így fejezte be a vele készült interjút: „Rendületlenül hiszek abban, hogy a polgári Magyarország az élet valamennyi területén igazságosabb, emberibb és jobban élhető rendszert alakíthat ki magának, mint a nemzetközi tőke uralma.”

Fásítás, jó szándékkal. Meglátogattam a falusi kőművest. Azt terjesztik róla, hogy nagyon rendes, jószívű ember. Erről meg is győződtem. Szívesen segít másokon. Amikor kikísért, a következőket mondta a kertkapuban: „Azért ültettem a körtefákat ide az árokartra, hogy az erre járó szomját olthassa néhány szem gyümölcssel. Kosárba nem szabad szedni ezekről a fákról. A vándorembereknek teremnek meg a gyerekeknek...”

Azok a körték, ott a kőművesmester háza előtti fák, az őszinte emberség gyümölcsei.

Üzenet. Megvallom, a kiszolgáltatottság gondjaival kezdődött számomra ez az évezred. Hónapok óta lappangó betegségeim árnyékot vetettek az évforduló jeles ünnepeinek külsőségeire: a szokásosnál szerényebb karácsonyt szelidebb szilveszter követte, majd reménykedésben gazdagabb újév napja... A kiadók alaposan elkéstek tiszteletdíjaim postázásával, s néhány írásom ígért megjelenetése szintén halasztást szenvedett.

Elkeseredésre alkalmas helyzet, amelyet a rokonok és barátok által küldött ajándékok csak részlegesen tudtak feledtetni. És akkor, a távolság miatt az ünnepi levéláradattól kissé leszakadva, de pont jókor érkezett Belgiumból *Farkas Páltól*, az ottani magyarok irodalmi szemléjének főszerkesztőjétől egy kedves jókívánatokat kifejező üdvözlőkártya, hátlapján múlt századi, ám örök érvényű üzenettel: „Pénzt, egészséget és sikert / Másoknak, Uram, többet adtál, / Nem kezdek érte mégse pert, / És nem mondom, hogy adósom maradtál.” Az idézet *Tóth Árpád Isten oltó-kése* című versének üzenetét közvetítette, leghatékonyabb ajándékomul vigaszt nyújtva és még a télben előrevetítve az alkotás természetben gazdag tavaszát.

Megtapasztaltam, hogy a gyógyító szavak megerősítő hatása hasonló, mint a nap-sugaraké. Hála érte!

„Tájolt” a Tragédia

Orosházán is telt ház előtt játszotta *Madách Imre* legfőbb művét az Evangélium Színház társulata március 20-án, szombaton este az evangélikus gyülekezetben. Az ember tragédiája a közelmúltban a kassai Thália Színházban aratott kirobbanó közönségsikerert. Az *Udvaros Béla* művészeti vezető által színpadra állított előadást legközelebb április 14-én, szerdán délután 14 órakor Tattán, a Pápai Református Kollégium Tatai Gimnáziumában mutatják be. Az úgynevezett tájelőadások után a nagy sikerre való tekintettel április 16-án, pénteken este 18 órakor és 17-én, szombaton délután 15 órakor Budapesten, a Duna Palotában (V., Zrínyi u. 5.) is megismétlik a darabot.

FOTÓ: MILOS JÓZSEF

► *EvÉlet-infó*

ÁPRILIS 8.

Merkúr a kora esti égen

Az egykori feljegyzések szerint minden idők egyik legnagyobb hatású csillagásza, a napközponthoz világszerte titkának megfejtője, *Kopernikus* sohasem látta a Merkúr bolygót. Nemhogy távcsövel – hiszen azt csak évtizedekkel később fedezték fel, és használták csillagászati célokra –, de szabad szemmel sem. A dolog magyarázata az, hogy a Merkúr kizárólag napnyugta után és napkelte előtt látható, de központi égitestünkhöz való közelsége miatt igencsak rövid ideig. Fényessége pedig jóval elmarad a népn y e l v b e n „Esthajnalcsillagnak” nevezett – és a Szentírásban konkrétan említett egyetlen – bolygótól, a Vénusztól. Így megtalálása nem is olyan könnyű feladat.

Idén március vége és április eleje a legkedvezőbb időszak a Merkúr megpillantására. Legnagyobb naptávolságát április 8-án éri el. A nyugati égbolton, közel a horizonthoz, szabad szemmel fényes csillagként látszik. Csillagászati távcsövel vizsgálva kisméretű korongja a Holdhoz, valamint a Vénushoz és a Marshoz hasonlóan fázisokat mutat. Megtámasztása a Vénusz nyújt segítséget, fényesebb bolygótestvérvé kézen fogva kisebb és halványabb kis öccsét. Azt a bolygót, mely Naprendszerünk központi csillagához legközelebb rojja köreit. Emiatt napsütötte oldalán közel félezer fokos pokol uralkodik, árnyékos felén pe-

dig majdnem mínusz kétszáz fok a hőmérséklet.

Tengely körüli forgása igen lassú, három fordulata alatt kétszer is megkerüli a Napot. Így ottani időszámítás szerint egy Merkúr-esztendő mindösszesen másfél Merkúr-napig tart. Ha léteznének értelmes élőlények a felszínen – valójában primitív organizmusok sincsenek arra felé –,

az, hogy a Merkúr kizárólag napnyugta után és napkelte előtt látható, de központi égitestünkhöz való közelsége miatt igencsak rövid ideig. Fényessége pedig jóval elmarad a népn y e l v b e n „Esthajnalcsillagnak” nevezett – és a Szentírásban konkrétan említett egyetlen – bolygótól, a Vénusztól. Így megtalálása nem is olyan könnyű feladat.

Idén március vége és április eleje a legkedvezőbb időszak a Merkúr megpillantására. Legnagyobb naptávolságát április 8-án éri el. A nyugati égbolton, közel a horizonthoz, szabad szemmel fényes csillagként látszik. Csillagászati távcsövel vizsgálva kisméretű korongja a Holdhoz, valamint a Vénushoz és a Marshoz hasonlóan fázisokat mutat. Megtámasztása a Vénusz nyújt segítséget, fényesebb bolygótestvérvé kézen fogva kisebb és halványabb kis öccsét. Azt a bolygót, mely Naprendszerünk központi csillagához legközelebb rojja köreit. Emiatt napsütötte oldalán közel félezer fokos pokol uralkodik, árnyékos felén pe-

másfél naponta ünnepelnék születésnapjukat. A bolygó külső megjelenésében megtevesztésig hasonlatos a Föld Holdjához. Ugyanúgy kozmikus sebhegyek borítják felszínét, melyeket a Naprendszer életének korai szakaszában bekövetkezett intenzív kisbolygó- és meteoritbeesések okoztak. Ezek közül a Caloris-medencét kialakító olyan pusztító volt, hogy az 1300 kilométer átmérőjű óriáskráter mellett a szilárd bolygófelszínen végigfutó hullámok az égitest áttelenséges pontjában találkozva kaotikus felszíni formákat hoztak létre.

Bármily furcsán hangzik, a Merkúrnek van magyar vonatkozása is: felszínén *Lisztről*, *Bartókról* és *Jókai Mórról* neveztek el egy-egy krátert.

■ – REZSABEK –

ÁPRILIS 11. – A MAGY

JÓZSEF ATTILA

Istenem

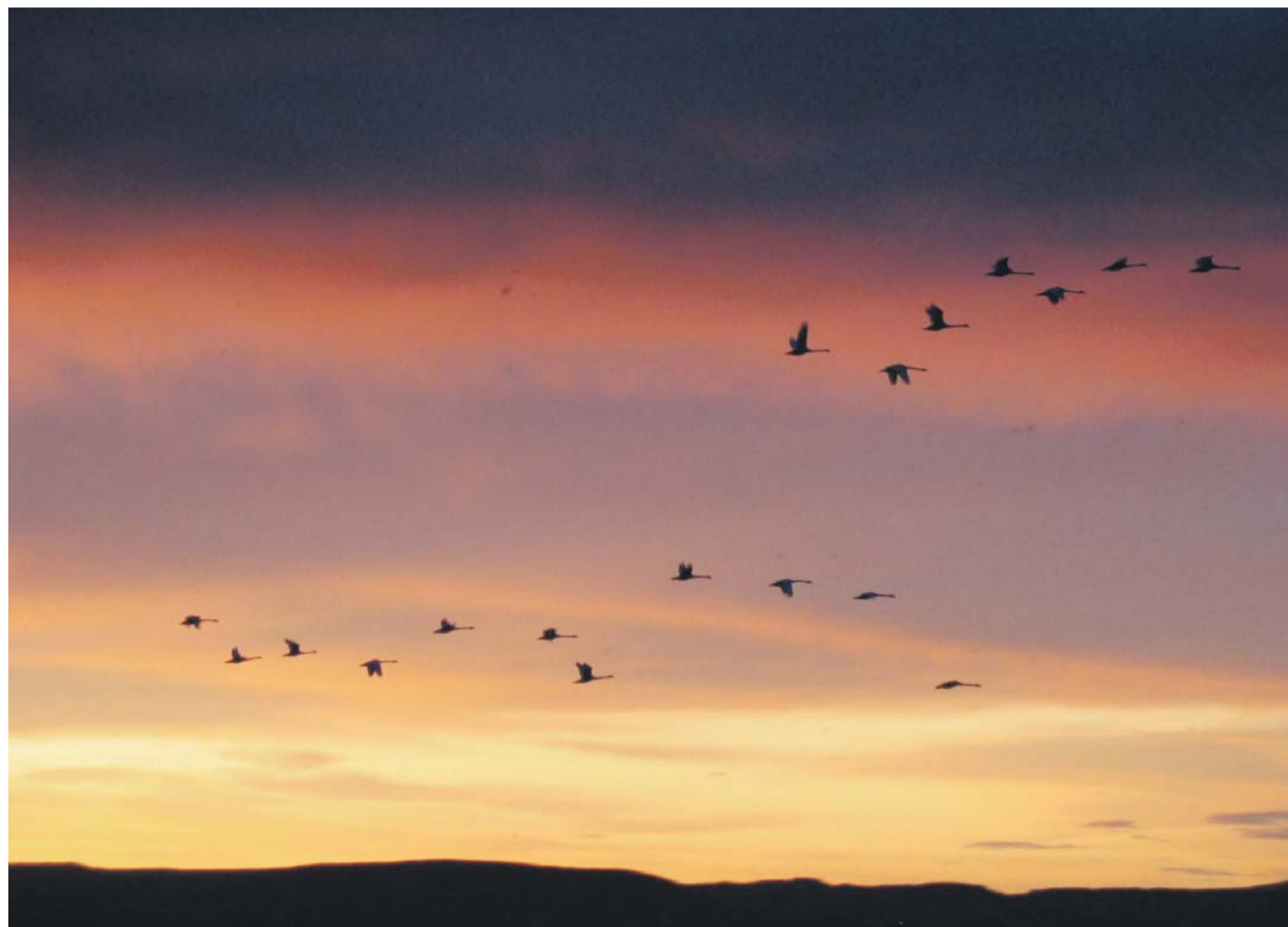
Dolgaim elől rejtegetlek,
Istenem, én nagyon szeretlek.
Ha rikkancs volna mesterséged,
segítenék kiabálni néked.

Hogyha meg szántóvető lennél,
segítenék akkor is mindennél.
A lovaiddat is szeretném
és szépen, okosan vezetném.

Vagy inkább ekeszarvat fogva
szántanék én is a nyomodba,
a szikre figyelnék, hogy ottan
a vasat még mélyebben nyomjam.

Ha csósz volnál, hogy óvd a sarját
én zavarnám a fele varjat.
S bármi efféle volna munkád,
velem azt soha meg nem unnád.

Ha nevetnél, én is örülnék,
vacsora után melléd ülnék,
pipámat egy kicsit elkérnéd
s én hosszan, mindent elbeszelnék.

KAFFKA MARGIT

Vándorének

Amerre járok, nő virág elég:
Csak szaggatom, te jutsz eszembe még.
A legszebb rózsát küldeném neked,
Hiába – messze vagy te, nem lehet –,
Míg odaérne, elhervadna rég!

Van egy galambom – a szárnya fehér –,
Azt küldeném el a válaszdórád;
Sebes a röpte, csakhogy – tudom én,
Ott van a fészke erdők peremén,
Ott elmarad, nyomodba sohse ér.

És a szívemben – édes emberem,
A nóta is már hasztalan terem.
Ha záporok szele vinné, – – – de lásd,
Elszéd az messze völgyeken át,
Szívem dalát rábízni nem merem.

WEÖRES SÁNDOR

Két táska

A mult és jövő csak két táska az emberiség
hána alatt: egyik az emlékeket, a másik
a jóslatokat tartalmazza, nyilvánvalóan
mindkettő valótlan.

Az idő nem halad; mozdulatlan:
amióta és ameddig a világ létezik, változatlan a
jelenvalóság, mindig MA van.

De a lények a jelenben úgy keringenek, rohannak,
hogy az idő illónak, változóknak látszik,
pedig örök-mozdulatlan.

KÁNYÁDI SÁNDOR

Ne félj!

Ne félj, ne félj!
Múlóban már a tél.

A nap, a nap
lassan erőre kap.

Remény, remény
ragyog az ág hegyén.

De még, de még
tartja magát a jég.

De már, de már
ripeg-ropog, akár

az ablak üvege,
ha labda töri be.

KÁROLYI AMY

Ajtó

Az ajtó lehet lakk-csiszolt
lehet üveggel kockázott, függönyös
vagy pajta-ajtóként érdes, csupa szálka
de akár tölgyből, akár pozdorjából a fája
kettőig számol, akár a papagáj
Akit kizár, az kint van
és bent van, ki bezárva
hogy mi is jobb a kettő közül
kérdezd a kóbor kutyától
hogy milyen zord az éjjel kint-levés
de van ennek ellentéte is
mikor a macska bezárva nyivákol

Ha csak egy rést hagysz, ez a kompromisszum
gyávák és bölcsek tudománya
a meleg kimegy, a hideg bejön
s a szélvész határoz: az ajtót bevágja.

Az ajtón kopogtatnak finoman
az ajtón dörömbölnék hangosan
az ajtónak annyiféle hangja van
de hallgat, mint egy viszonzatlan köszönés
Az ajtó zárva van.

A R K Ö L T É S Z E T N A P J A

JUHÁSZ GYULA

Honvágó

Ó, gyermekek, kik játszottok a porban,
Be jó is lenne szállani közétek,
Leheveredni önfeledt mosollyal,
S építeni a várat föl az égnek.

Mert oly közel az ég még a gyerekhez,
És olyan távol ez a véres élet,
S a játék oly szent, mint a nagy gyereknek,
A poétának a komoly művészet.

Elnézem őket, és honvágyat érzek,
S az emberek közt egy fájó igézet
Bénítja lelkem: nem való nekem még

E nagy piac, e hangos, durva vásár,
S amíg köröttem a sok nyegle ágál,
Játékaimhoz csöndben visszamennék.

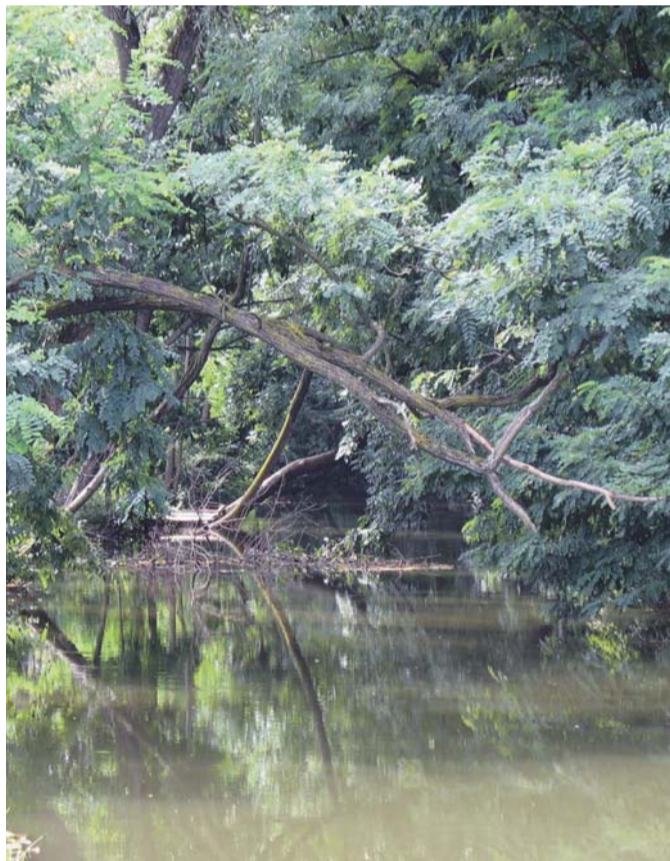
DSIDA JENŐ

Békés mederben

Ma nem lázadtam
fel a lassú meder ellen,
ma békésen hömpölyögtem
és megcsókoltam öreg falvak lábát.

Ma felüdítettem egy lankadt virágot,
megfürdöttem egy öreg koldust,
akinek Krisztus-arc volt az arca,
s tolvajok tutaját mosolyogva vittem.

Egészen különös béke ez,
szokatlan érzés, ahogyan kérdezem:
miért zúg az erdő?
Miért sírtok csillagok?

ARANY JÁNOS

Ohajtanék én...

Ohajtanék én egy csöndes tanyát,
Derült egű völgy nyájas kebelén:
Hová e hánykodó világ zaját
Elvévte hozná a szél csak felém,
Mint messze tenger zúgó moraját,
Mely lassan elhal a puszták szelén...

WASS ALBERT

Nagypénteki sirató

Elmegyünk, elmegyünk, messzi útra megyünk,
messzi út porából köpönyeget veszünk...
Nem egyszáz, nem kétszáz: sokszáz éves nóta.
Így dalolják Magyarhonban talán Mohács óta.
Véreim! Véreim! Országúttak népe!

Sokszázéves Nagypénteknek
soha sem lesz vége?

Egyik napon Tamás vagyunk,
másik napon Júdás vagyunk,
kakasszónál Péter vagyunk.

Átokverte, szerencsétlen
nagypéntekes nemzet vagyunk.

Golgotáról Golgotára
hurcoljuk a keresztfákat.
mindég kettőt, soh'se hármat.

Egyet felállítunk jobbról,
egyét felállítunk balról,

s amiként a világ halad:

egyszer jobbról, egyszer balról
fölhúzzuk rá a latrokat.

Kurucokat, labancokat,

közülünk a legjobbakat,

mindég csak a legjobbakat.

Majd, ahogy az idő telik,

mint ki dolgát jól végezte:

Nagypéntektől Nagypéntekig
térdelünk a kereszt alatt

húsvéti csodára lesve.

Egyszer a jobbszélső alatt,

máskor a balszélső alatt,

éppen csak hogy a középső,

az igazi, üres marad.

Nincsen is keresztfánk közbül,

nem térdel ott senki, senki.

A mi magyar Nagypéntekünk

évszázadok sora óta

évszázadok sora óta

ezért nem tud Húsvét lenni.

Így lettünk országút népe,

idegen föld csavargója,

pásztortalan jószág-féle.

Tamással hitetlenkedő,

kakasszóra péterkedő,

júdáscsókkal kereskedő.

Soha-soha békességgel

Krisztus-Úrban szövetkező.

Te kerülsz föl? Bujdosom én.

Én vagyok fönt? Bujdosol Te.

Egynek közülünk az útja

mindég kivisz idegenbe.

Bizony, jól mondja a nóta,

hogy elmegyünk, el-elmegyünk,

messzi nagy útra megyünk.

Messzi nagy utak porából

bizony, köpönyeget veszünk.

S ebben a nagy köpönyegben,

sok-sok súlyos köpönyegben

bizony pajtás, mondom Néked

rendre, rendre mind elveszünk.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Mohács

A csata

Ezüstösen villog fönn a zománc-kereszt
és vérré szomjazik a háborús acél,
a sápadó sereg sietve útra kél
és zúg, mint a köpű, mely nyüzsgő rajt ereszt.

Kaszásra vár mindenütt a sárguló kalász,
a harcosok között nyomott a hangulat,
komor nyugodtsággal buzdítanak az urak,
a bús, letört király csüggedten nyargalász.

Egyszerre, mint ezüst-kígyó, lassan görög
feléjük a vasas, tar-homlokú török;
buggyos ruhájukban nagy testük még nagyobb.

Halált köp az ágyú, a penge felragyog,
vér fröccsen a mezőn, hullong a hús-cafat –
s felhővel fogja be dicső szemét a nap.

Időskori kísértések

Föltételezem, hogy az *Evangélikus Élet* olvasói között nem kevés az időződő és a már nagyon idős testvér, de időskori kísértésekről nem szoktunk beszélni, vagy nem is tudunk ilyesmiről. Úgy gondoljuk, hogy a kísértés az kísértés, nincs ember – se

őreg, se fiatal –, akit ne érintene egész élete során, hiszen még Isten Fiát sem kerülte el. Lehetséges, hogy a különböző korosztályok különböző kísértések érik? Igen.

A fiatalok többsége talán észre sem veszi, hogy kísérti őket a sátán, csak akkor, amikor valami látványos bűnbe estek, vagy akkor sem, mert a barátok befolyásának vagy gyerekko-

ri szeretethiánynak, esetleg a sorsnak tulajdonítják. Mi, idősök ilyenkor botránkozunk, felháborodunk, „bezégezünk”, és máris mi estünk bűnbe, engedünk az ítékezés kísértésének. Nem gondoltunk arra, hogy – elismerve a korszellem romboló hatását is – minden nemzedék olyanná válik, amilyenné az előtte járók nevelték jó vagy rossz példájukkal. Minden nemzedék felelős az utána jövőkéért.

Speciális kísértéseket rejt maga az öregség állapota. Kénytelenek vagyunk többet foglalkozni önmagunkkal, betegségeink kezelésével. Természetes, hogy tüneteinket, a gyógymódokat megbeszéljük barátainkkal. De vigyáznunk kell, hogy ne ez töltse be a szívünket, mert így csak az énünket hizlaljuk, ami tömény önzés, és újabb sikeres megkísértetés.

Az időskorra jellemző a visszatekintés, életünk számbavétele. Érezzük, hogy közeledik az Isten előtti megállás ideje. Jóllehet komolyan hittük, hogy Jézus Krisztusért minden bűnünk, tehát egész életünk meg van bocsátva, most mégis ránk nehezdednek régi bűneink, főleg mulasztásaink. Igazán meg vannak bocsátva? És ez

zel utolért egy újabb öregkori kísértés: kételkedünk a már elnyert bűnbocsánat érvényességében, és ettől meggyengül a hitünk – talán mert látjuk a régi bűnök mostanáig ható rossz következményeit. Egy lelkigondozással kiemelten foglalkozó lelkész írta egyik könyvében: „Az ilyen gondolatok gazdája a tolvajlás bűnében leledzenek: visszalopják maguknak a már megbocsátott bűneiket.” A következményeket pedig viseljük el alázatos szívvel.

A kísértő nagyszerűen kihasználja állapotunknak e gyengülését, amely egyszerre testi és hitbeli. Nem mind egy neki, hogy az ő markába esünk-e, vagy az állhatatosak közé soroltatunk. Ezért próbálja gyengíteni a hitünket. Ez az ő állandó stratégiája életünk során mindvégig. A mi korunkban azonban az is félelemmel tölt el minket, hogyan tudunk állhatatosak maradni a halálunk előtti időben, esetleg súlyos szenvedések, nagy fájdalmak között, a kiszolgáltatottság állapotában. Ki ne fohászodott volna már így: „Uram, add, hogy hirtelen halállal haljak meg!”

Urunk, könyörülj rajtunk, és ne engedd, hogy öregségünkben bármilyen kísértésnek engedjünk, add, hogy végig ki tudjunk tartani a hitben, és hűségesen ragaszkodjunk hozzád! Imádságom folytatódjék egy szép énekünk első versével:

*Lelki próbáimban, Jézus, légy velem,
El ne tántorodjék tőled életem,
Félelem, ha bánt, vagy nyereség kísért,
Tőled elszakadnom ne hagyj semmiért.*

■ LABORCZI ZOLTÁNNÉ

Isten és te

Egyedül Isten tud alkotni, de az alkotást te tudod érvényre juttatni. Egyedül Isten tud életet teremteni, de te tudod továbbadni. Egyedül Isten adja az egészséget, de te tudod megtartani. Egyedül Isten ajándékozza a hitet, de belőled árad a bizonyosság. Egyedül Isten tud reménységet ültetni, de te tudsz társadnak bizalmat szavazni. Egyedül Isten képes szeretetet ébreszteni, de te tudsz más szeretni. Egyedül Isten adja a békét, de te a mosolyt. Egyedül Istentől jön az erő, de te tudsz a csüggedtbe erőt önteni. Egyedül Isten az út, de te tudsz másoknak megmutatni. Egyedül Isten a fény, de te tudsz mások szemébe ragyogást hozni. Egyedül Isten teszi a csodát, de te hozod hozzá az öt kenyeret és a két halat. Isten egymagában mindenre képes, mégis úgy látja jónak, hogy rád számíton.

(Forrás: internet)

Üdítő üzenet nehéz időkben

Egyik barátom meglátása szerint mostanában sokkal nyittabb az üzlettulajdonosok. „Két évvel ezelőtt – mesélte – elvéve fordult elő, hogy egy vezető beismerje üzleti nehézségeit. De most az, hogy egyre többen ugyanazzal a gondokkal küzdenek, felszabadította őket, hogy megosszák egymással a terheiket.”

Ez azért bátorító, mert az üzlettulajdonosok, vezérigazgatók és más vezetők sok éven keresztül az „egyedül a csúcson” nézetet vallották, és úgy tűnt, hogy valóban ezt az utat részesítik előnyben. Azonban miközben próbálnak megbirkózni a gazdasági válsággal és a jövő bizonytalanságaival, úgy látszik, hogy egy másik szállóigéhez fordultak: „A nyomorúság a társaságot kedveli.” És bizony elég nyomorúság van körülöttünk.

Egyrészt azért jó hír ez, mert azt mutatja, hogy az életet – akár a munkahelyen, akár otthon vagy egy közösségben – nem egyedül akarják élni. A teremtés bibliai leírásában Isten kijelenti: „Nem jó az embernek egyedül lenni...” (1Móz 2,18) Az azóta eltelt évezredek során pedig semmi sem változott. Az emberiség kapcsolatokra, csapatmunkára és egymás támogatására teremtett. Fontold meg a következő idézeteket:

„Vassal formálják a vasat, és egyik ember formálja a másikat.” (Péld 27,17)

„Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van. (...) A hármast fonal nem szakad el egyhamar.” (Préd 4,9,12)

„Vezetés nélkül elbukik a nép, de segítséget jelent, ha sok a tanácsadó.” (Péld 11,14)

„Meghiúsulnak a tervek, ha nincs tanácskozás, de megvalósulnak, ha van sok tanácsadó.” (Péld 15,22)

A nagyobb nyíltság és őszinteség lehetőséget nyújt az üzleti és szakmai vezetőknek, hogy megértsék és bátorítsák egymást ezekben a kihívást jelentő időkben. Ahogyan 2Kor 1,4-ben mondja Pál: „...megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhatunk másokat minden nyomorúságban, azzal a vigasztalással, amellyel az Isten vigasztal minket.” A nehéz időszakokban semmi sem rosszabb annál, mintha úgy érzed, hogy te vagy az egyedüli, aki ilyen nyomorúságon megy át.

Végül pedig nagyszerű lehetőség kínálkozik a munkahelyeden, hogy Jézus Krisztus követőjeként bemu-

Isten egyik legnagyobb öröme, hogy segítségére siessen népének, könnyítsen terheiken, és a lélek békeségét kínálja nekik cserébe. Ugyanakkor ő nem arra hívja el követőit, hogy passzívan szemléljék mások küszködését. Vannak idők, amikor alkalmunk nyílik, hogy segítsünk nekik terheik hordozásában, akár konkrét segítségnyújtással vagy tanácsadás formájában, de lehet, hogy csak egyszerű megértő meghallgatással. Ahogyan Pál apostol írta: „Egymás terhet hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényét.” (Gal 6,2)

Ez nem üres idealizmus vagy semmitmondó szónoklat, hanem ko-

tasd azt, amit ő tanított mások terhének könnyítéséről. Mt 11,28–29-ben Jézus ezt mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek.”

moly felszólítás cselekvésre. Ha olyan valakivel találkozol, aki súlyos terhet cipel, ez éppen a legalkalmasabb idő lehet arra, hogy Jézus üdítő üzenetét továbbítsd neki, nem csupán szavakkal, hanem cselekedettel is. Ami rajtad áll, tedd meg, hogy részt vállalj a nehézségeiből!

■ RICK BOXX
(Forrás: Monday Manna)

HETI ÚTRAVALÓ

„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászülte minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre.” (1Pt 1,3)

A húsvét ünnepe utáni első héten az *Útmutató* reggeli s heti igéi az új élet Teremtőjét hirdetik. Ő legyőzi hitlenségünket, mert: „Él az én Uram, áldott Megváltóm, Istenem és szabadításom!” (GyLK 678) Az ősegyházban fehérvasárnap, a nagy Krisztus-ünnep nyolcadán vettek először úrvacsorát a húsvétkor megkeresztelt hívek, s levetették fehér ruhájukat, mely arra emlékeztet: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtmény az. A régiek elmúltak: íme, újjá lett minden.” (2Kor 5,17; LK) Luther is figyelmeztet: „Újjá kell születnünk! Hogyan? Úgy, hogy Isten kibocsátja evangéliumát. S ahol az ige gyökeret ver, ott van a Szentlélek, és új embert terem, aki teljesen más gondolatban, szóban s cselekedetben; szíve elkezd isteni szeretettől izzani!” Feltámadása után, nyolc nap múlva ismét megjelent tanítványainak az Úr Jézus. Ekkor Tamás is velük volt, és hitté lett a látása: „Én Uram, és én Istenem!” De az örökkévalóságban látással lesz a hitünk, ezt igéri Jézus e boldogmondásában: „Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak és hisznek.” (Jn 20,28,29) Beteljesül a hívők élő reménysége Jézus Urunk megjelenésekor, mert „öbenne hisztek, bár most sem látjátok”; s „mert elértétek hitetek célját, lelketek üdvösségét” (1Pt 1,8,9). Ezért most „énekeljétek az Úrnak új éneket”, és „dicsóítsátok az Urat, hirdessétek dicsőretét” (Ézs 42,10,12)! Jób helyesen beszélt Istenről szenvedései között is. „Az Úr jóra fordította sorsát, miután Jób imádkozott barátaiért, és kétszeresen visszaadta mindazt, amije volt.” (Jób 42,10) Már az Ószövetség evangélistája is ezt kiáltotta: „Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk igéje örökre megmarad.” (Ézs 40,8) Péter is ezt hirdeti nekünk: „...akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születettek újjá, Isten élő és maradandó igéje által.” (1Pt 1,23) És tanácsolja: „...mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjétek az üdvösségre...” (1Pt 2,2) Főpapi imádságában Jézus azokért könyörög, akiket az Atya neki adott: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól. (...) Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.” (Jn 17,15,17) Arimátiai József nemcsak szavakkal tett bizonyosságot Jézusról, hanem saját kezűleg temette el őt. A derék és igaz férfiú elkérte Pilátustól Jézus testét. „Aztán levette, gyalcsba göngyöltte, és elhelyezte egy sziklába vágott sírboltba.” (Lk 23,53) A Fiú még feltámadása előtt kijelentette, hogy ő egy(lényegű) az Atyával, aki elküldte őt, s „hogy az ő parancsolata örök élet”. Urunk felemelt hangon mondja nekünk is: „Aki hisz énbennem, az nem énbennem hisz, hanem abban, aki elküldött engem.” (Jn 12,50,44) Mi pedig valljuk a bennünk élő húsvéti hittet: „Élet, halál Ura ő már, / Menedék, sziklavár. / Száll örömeink: / Miénk az örök élet!” (EÉ 214,3) Mert – az Úr feltámadt! Az Úr Jézus valóban feltámadt! Dicsérjük az Urat! Hallelujá!

■ GARAI ANDRÁS

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Állati érdekességek

► Biztosan ti is sokszor elcsodálkoztatok már, mennyi szépséget és érdekességet vehetünk észre, ha megnézzük a körülöttünk lévő természetet. Isten fantasztikusan teremtette meg a világot! A következő feladatban olyan állatokról lesz szó, amelyeknek valamilyen különleges tulajdonságuk van. Olvassátok el a keretben lévő szöveget, és kössétek össze a megfelelő képpel!

1. Amikor egyik lakóhelyemről költözöm a másikra, azért repülök mindig nappal, mert a felszálló meleg légáramlatokat, a termikeket használok az utazáshoz. Ezek segítségével 4000 méter, vagyis 4 kilométer magasba is emelkedhetem, bár ennél magasabbra is szállnak más madarak.

ÓRIÁSTEKNÓS

STRUCC

2. 50 centimétert is tudok ugrani, ez a 2,5 milliméteres testemhez képest 200-szoros távolság. Így én ugrom a világ állatai közül a legnagyobbat.

GÓLYA

JEGESMEDVE

4. Ha „jól tartom magam”, akkor 150 évig is élhetek. Ezzel az életkorral én vagyok a világrekorder!

BOLHA

KENGURU

6. Ha mérlegre állok, a mutató 400–450 kilogrammig, azaz 4–4,5 mázsáig is kilenghet. Európai barna rokonom csak 250 kilós, vagyis 2,5 mázsás.

Szeretettel hívunk és várunk
a 19. országos evangélikus hittanversenyt „kiegészítő”
5. országos evangélikus gyermeknapra!
Téma: Növények a Bibliában „...jó földbe esett, és termést hozott...” Mt 13,8

2010. április 24., 9 óra
Piliscsaba,
Béthel
Missziói Otthon

Vendégeink:
DÖBRENTÉY ILDIKÓ
RÓKA SZABOLCS
KÖKETÁNC

A gyermeknap a hittanversenytől függetlenül is látogatható.

Részletes programot a <http://ifjusag.lutheran.hu> oldalon találhatunk.
A gyermeknapra való jelentkezéseket kizárólag on-line várjuk
2010 március 31-től: <http://ifjusag.lutheran.hu/camper>

További információ Pál Marietta gyermek- és ifjúsági referenstől kapható,
email: marietta.pal@lutheran.hu

Kedves Gyerekek!

► Albert és Pongrác lovag az utolsó kihíváshoz érkezett. Ha ti is megoldottátok a feladatokat, a megfajtéseket összegyűjtve küldjétek el a szerkesztőség címére (Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írjátok rá: *Gyermekvár*.

GYERMEKVÁR

6. Könyvmoly könyvtáros nyitott be a kastély kék szalonjába, ahol Albert és Pongrác lovag épp az utolsó feladaton töprengett.

– Hát itt vagytok, nemes lovagok? – kérdezte a könyvtáros. – Már mindenhol kerestelek titeket!

– Üdvözlünk, Könyvmoly barátunk! Épp az általad talált tekerceset tanulmányozzuk. Már az utolsó feladathoz értünk. De miért kerestél bennünket?

– Ahogy porolgattam Szakáll király könyvtárszobájában a kódexeket, egy nagyon fontos irat került a kezembe! Azt hiszem, ez épp a hatodik feladat kiegészítő része.

– Hadd nézzük csak! Tényleg! – kiáltotta Albert lovag.

– A mostani történet Sámuel első könyvének huszonötödik fejezetében van leírva – mondta Pongrác lovag. – Élt egy Nábál nevű gazdag ember a Karmel-hegy környékén. Háromezer juh és ezer kecske tartozott a nyájába. Épp juhnyírás ideje volt. Dávid és emberei nem messze táboroztak attól a helytől, és a nyírás híre eljutott hozzájuk. Dávid ekkor

néhány fiatal embert küldött követésbe Nábálhoz. Üdvözölte őt, és emlékeztette, hogy nemrég még a pásztoraik ott legeltették a nyáját, ahol a táboruk volt. Katonái vigyáztak az emberekre és az állatokra is, így nem is lett senkinek semmi baja. Ezért azt üzenté Nábálnak, hogy hálából szívesen fogadja tőle ajándékot.

Nábál azonban nagyon irigy volt, és elzavarta a követeket ahelyett, hogy megköszönte volna a segítséget. Dávid ekkor nagyon mérges lett, és elhatározta, megbünteti ezt a gonosz embert. Felcsatolták kardjaikat, és négyszáz katonával sietve elindultak, hogy bosszút álljanak.

Eközben az egyik szolga elmondta Nábál feleségének, Abigailnak, hogy mi történt. Az asszony szép, jószívű és kedves volt. Nagyon sajnálta, hogy a férje így viselkedett. Azonnal összekészített egy nagy élelmiszer-csomagot: kétszáz kenyeret, két tömlő bort, öt juhból éltelt, öt mérték búzát, száz csomó aszú szőlőt és kétszáz fügekalcot. Szamarakra tette, és elküldte Dávid táborába. Férjének az egészről egy szót sem szólt. Végül ő maga is samarára ült, hogy szemé-

lyesen kérjen bocsánatot Nábál viselkedése miatt. Amikor a szembe jövő Dáviddal találkozott, leborult a lábai elé, és bocsánatot kért tőle. Dávid, amikor ezt látta, megennyhült, és hálát adott az Úrnak, hogy Abigail segítségével megóvta őt a vérontástól. Az asszonynak is megköszönte a jószívűségét, majd hazaküldte.

Néhány nap múlva Nábál meghalt, Dávid pedig feleségül vette Abigailt.

– És mi a történethez kötődő feladat? – kérdezte Könyvmoly könyvtáros.

– Hála neked, most már mi is tudjuk. Ugyanis az a papiros, amit most hoztál, tartalmazza a feladat leírását. Az ajándékokat szállító csacsik kicsit összekeveredtek. Ha a felsorolás szerinti sorrendbe tesszük őket, akkor a rajtuk lévő betűkből összeolvashatjuk a megfajtést. Vagyis azt a szót, amely a mostani történet egyik kulcsszava.

Nektek sikerül összeolvasni a szót?

Torna és áhítat

Bibliaóra testmozgással Pesterzsébeten

► **Ép testben ép lélek. Így van, bár ismerjük a kifordított változatot is: ép testben épphogy élek. A mai ember jól tudja, hogy lelkének állapotát hat a testére. De vajon fordítva is igaz ez? Helfrich Eszter Annát, a pesterzsébeti evangélikus gyülekezet tagját, háromgyermekes édesanyát, presbiterfeleséget, dekoratort kérdezem: mi adta neki az ötletet a testi-lelki föltöltődés óra beindításához?**

– A gyülekezetben több fiatal anyukával beszélgetve formálódott bennem a gondolat, hogy olyan csoportot, illetve alkalmat kellene szervezni, amely a testmozgás utáni, bennünk élő vágy

óra, mely valóban az egész embert érinti, a testet és a lelket.

– *Milyen sűrűn jön össze a csoport?*

– Minden hétfőn fél tízkor kezdünk. Jönnek sorban az anyukák, legtöbbször kicsiny gyermekeikkel. Fölcsendül a zene, és indulhat a torna. Szerencsére vannak közöttünk olyanok, akik professzionális szinten értenek ezekhez a gyakorlatokhoz. Fölváltva tartjuk tehát a testmozgatásának irányítását. Fontosnak érzem, hogy olyan zenék szóljanak mozgás közben, amelyek szövege, mondanivalója önmagában is gazdagít, és Istent dicsőíti. Ehhez tartani akarjuk magunkat. Különös ennek a jelentősége akkor, ha egy újabb „kereső lélek” jön közénk. Igen, ez missziói alkalom is.

„dogmázás” a fontos, hanem az, hogy ugyanúgy, ahogyan a zene hat ritmusával a vétagokra, az üzenet „ritmusa” hat a lélekre. Mert nagy a hasonlóság test és lélek között, hiszen egy a Teremtője mindkettőnek. Van imádságra is alkalom. Általában arról szólnak ezek a könyörgések, hogy merjük elfogadni testünket, és szeresük még akkor is, ha sokszor meg kell sanyargatni.

– *Van egy régi ének, mely így hangzik: „A testet ne szeressem jobban, mint lelkemet...”*

– Ez így igaz, de még ez az ének sem arról szól, hogy utáljuk a testet, csak azt mondja, hogy ne boruljon föl az egyensúly test és lélek között. Van egy szép zene, melyet az alkalom végén, az elcsendesedéskor hallga-

Helfrich Eszter Anna a térdelő sor bal szélén

vezetését és az ige megújító erejének megtapasztalását adja egyszerre. Ismert dolog, hogy az emberek jobban szeretnek közösségekben tornászni, mint otthon egymagukban. Így van ez a lelki tornával is. Jobban megy, ha közösen olvassuk az igét, és közösen csendesedünk el. Ez egy igazi biblia-

– *Az elcsendesedés hogyan történik?*

– Ahogyan a gimnasztikából alaposan fölkészül valaki, a hitben járók hasonlóképpen vállalkozhatnak arra, hogy a reggeli ige alapján felkészülve elmondják gondolataikat. Egyelőre én végzem ezt a részt. Nevezhetnék ezt áhítatnak is, de nem a

tunk meg, csukott szemmel. Aki tudja, énekelheti is.

Közösségformáló ez az alkalom. A múltkor valaki felvetette, hogy egy kis agapéval pótolhassuk az elvesztett kalóriákat... A baba-mama kör munkájának jó kiegészítése mindez.

■ GYŐRI JÁNOS SÁMUEL

Protestáns egyházzene Tapolcán

► **Nem mindennapi élményben volt részük az egybegyűlteknél március 20-án Tapolcán, a Tamási Áron Művelődési Központban. A tapolcai protestáns templom énekkarának meghívására hét együttes egyházi művet adott elő a szépszájú közönségnek.**

A protestáns templom énekkara eredetileg – mintegy másfél évvel ezelőtt – azzal az alapgondolattal alakult meg a két (református és evangélikus) gyülekezet tagjaiból, hogy kántori szolgálattal segítsenek a lelkészeknek, ha nincs hangszer a szertartás helyszínén. Hamar felmerült az igény komolyabb számok megtanulására és bemutatására is.

Már az első alkalmakon többszámú művekkel jelentek meg, és jó színvonalon adtak elő közismert egyszólamú énekeket. Több meghívást kaptak a környező falvakból. Szeptemberben részt vettek egy kórustalálkón Tapolcán, majd a reformáció istentiszteleteken és egyéb ünnepi alkalmakon. Programjukban több hangszeres számot is szerepel-

tetnek. Ezeket tagjaik vagy meghívott előadók tolmácsolják.

2009 szeptemberében Eizler Csaba, a kis együttes karnagyja gondolt egy merészt, és felvetette egy kórustalálkozó ötletét. A csoport tagjai egyetértettek vele, és megkezdődött a szervezés. Végül mindent sikerült biztosítani, és a meghívott kórusok is – két kivételtől eltekintve – vállalták a szereplést.

A rendezvény címe *I. egyházzenei kórustalálkozó* lett, mottója: „Énekeljétek az úrnak...” (Zsolt 96,2) Lényege: egyházzenei összejövetel, megkötések nélkül. A hét közös szám hangsúlyozta az *együtt éneklés* fontosságát. Az elhangzott énekek protestáns darabok voltak, ebben jelentkezett egyedül a protestáns jelleg.

A rendezvényt Marton József alpolgármester nyitotta meg, majd Honthegyi Zsolt evangélikus lelkész mondta el gondolatait Zsolt 33,3 lutheri magyarázatát idézve.

Az éneklést a – fent bemutatott – házigazda együttes kezdte. Az első részben minden fellépőnek körülbelül tíz perc jutott saját programjára. A szünetet követő második részben a bemutatkozó Batsányi János vegyes

kar kibővült a zenészekkel és a házigazdákkal, majd a többi kórus tagjaival. Ezután a színpadon lévő mintegy százötven fő közös énekeit három vendég karnagy: Krisztin N. Lászlóné (badacsonytomaji Nők a Balatonért kórus), Némethné Kálmán Zsuzsanna (balatonedericsi Magnificat kórus) és Kissné Dér Krisztina (tapolcai Batsányi János vegyes kar), valamint a rendező együttes vezetője vezényelte.

A műsor végeztével Kuti Géza református esperes – szívhez szóló köszönő szavak kíséretében – és Eizler Csaba egy-egy kis emléket adott át a részt vevő együtteseknek és a vezetőiknek. Szabó Emőke református lelkész egy rövid történettel világitotta meg az esemény jelentőségét, végül meghívta a szereplőket a színházterem előterében megterített szeretetvendégségre.

Ugyanitt Legeza Magdolna tanárnő egyházi tárgyú festményei voltak kiállítva, és arattak nagy sikert.

Már a közös számok próbáján eldőlt, hogy a találkozó megrendezését jövőre a badacsonytomaji Nők a Balatonért kórus vállalja.

■ CSABA DEZSŐ evangélikus gondnok

Egy békéscsabai presbiter arcképe

► **Régi békéscsabai szlovák evangélikus család leszármazottja anyai és apai ágon is dr. Flender György, aki jelenleg a Békéscsabai Evangélikus Egyházközség presbiter. Évtizedeken át tanított, jogászként is dolgozott, lelkes híve az eszperantónak, és szabadidejében jogázik, sőt jogoktató.**

– Békéscsabán születtem, majd itt koptattam a padokat az Ágostai Hitvallású Evangélikus Elemi Iskolában. Középkoromra megszületett bennem az elhatározás, hogy lelkész leszek. Azonban ez éppen a legsötétebb ötvenes évek legelejére esett, ezért az egyházellenes állami vezetéstől megrettenve és az elemi iskolai tanítóim példamutatásának hatására végül a gyulai tanítóképző középiskolában kötöttem ki. Ott is érettségiztem, és már tizenkilenc évesen gyakorló tanítóként kezdtem dolgozni Békésen, a környékbeli tanyavilágban, majd Békéscsabán.

Ezután Jaminában tanítottam több általános iskolában, közel harminc éven át. Időközben levelező tagozaton jogi diplomát szereztem, és sikerült elhelyezkednem a Fogyasztási Szövetkezetek Békés Megyei Szövetségének jogi irodájában. A rendszerváltás után 1996-ig, nyugdíjazásomig eszperantót tanítottam a sarkadi Ady Endre Postaforgalmi Szakközépiskola és Gimnáziumban.

– *Miért foglalkozik az eszperantóval?*

– Az eszperantó tervezett nyelv, amelyet egy lengyel szemorvos, Zamenhof gondolt ki a 19. század végén. Hídként képzelte el a különböző nemzetiségűek között. Az eszperantóban a szavak élő nyelvekből vannak, a görögből, héberből, a szláv nyelvekből, a latin nyelvcsaládból, indogermán nyelvekből; nyelvtana pedig egyszerűsített latin. Mindenki egyenlő eséllyel tanulhatja meg, ezért nemzetközi. Természetesen a teljes Biblia elérhető eszperantó nyelven. Én számos utazást és sok barátot, tanítványt, emberi kapcsolatot köszönhetek eszperantótudásomnak.

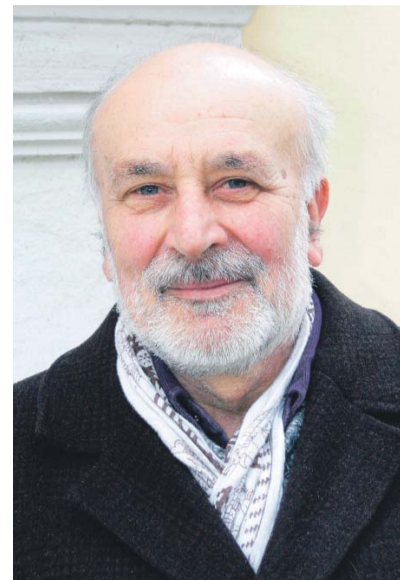
– *A józával hogyan került kapcsolatba?*

– Középkorom óta foglalkozom jogával, komolyabban a hetvenes évektől. A jóga életforma, nem vallás, nem keverendő össze a hinduizmussal, szóval keresztények is bátran gyakorolhatják. Jogaoktató vagyok, tanfolyamokon adom át a tudásomat. Természetesen magam is

naponta végzek jogagyakorlatokat. Jót tesz a légszénnek, a kedélyállapotnak, és egészségmegőrző hatású.

– *Mióta presbiter az egyházközségnek?*

– 1996-ban választották meg. Csáladom régi csabai szlovák evangélikus

A SZERZŐ FELVÉTELE

kus familia, és gyermekkorom óta az egyházközség tagja vagyok. Szüleim és nagyszüleim a legsötétebb állampárti időkben is eljártak a templomba, ezt a ragaszkodást a hithez, az egyházhoz tőlük tanultam meg. Ez az oka annak is – egyszersmind nagyszüleim és szüleim emléke előtti tisztelegés –, hogy az utóbbi években a szlovák nyelvű istentiszteleteket látogatom.

– *Biztosan van valamiféle „presbiteri hitvallása”...*

– A presbiter hídszerepet tölt be a lelkész és a hívek között. Szerintem a lelkészek jobban építhetnének a presbiterekre, fokozottabban bevonhatnák a presbitériumot a mindennapi gyülekezeti életbe, a döntésekbe.

– *Hogyan látja evangélikus egyházunk jövőjét?*

– Létszámában sajnos fogy az egyház, ezért is kellene több program, közösségépítő rendezvény, itt vidéken is, nem csak a fővárosban. Az oktatási intézmények sem olyanok, mint régen. Nem elég megtölteni diákokkal a patinás falakat, olyan oktatás és nevelés kellene, amelynek révén kortársaiknak is példát mutatnának.

– *Családjáról mit tudhatunk?*

– Egy fiam, két lányom és három unokám van. Fiam Békéscsabán dolgozik, lányaim messzire kerültek. Egyikük Franciaországban, másikuk Budapesten él, és gyakran kell Németországba utaznia. Feleségemmel élek. Szeretek lépést tartani a modern dolgokkal. Gyakran internetezek, látogatom az evangélikus hírportált, egyházi rádióműsorokat hallgatok. Szerintem az internet is szolgálhatja a missziót.

■ SZEGFŰ KATALIN

HIRDETÉS

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Közgyűlésének szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagjait a Veszprémben április 17-én, szombaton 9 óra 30 perckor kezdődő gyűlésre a 2005. évi IV. tv. 84. § (1) bekezdése alapján tisztelettel és szeretettel összehívjuk. Helyszín a veszprémi egyházközség gyülekezeti terme (Veszprém, Kossuth L. u. 4.). A közgyűlés nyilvános, minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk. Erős vár a mi Istenünk!

Ittész János püspök, Szabó György egyházkerületi felügyelő

HIRDETÉS

A Déli Evangélikus Egyházkerület Közgyűlése április 23-án 10 órai kezdettel ülést tart a Dunaújvárosi Evangélikus Egyházközség gyülekezeti termében (2400 Dunaújváros, Szilágyi E. u. 34.). Erre az alkalomra a Déli Egyházkerület Közgyűlésének tagjait szeretettel hívjuk és várjuk. Erős vár a mi Istenünk!

Gáncs Péter püspök, Radosné Lengyel Anna egyházkerületi felügyelő

A Magyarországi Evangélikus Egyház
technikai száma:

0035

Istentiszteleti rend • 2010. április 11.

Húsvét ünnepe után 1. vasárnap (Quasi modo geniti). Liturgikus szín: fehér.
Lekció: Jn 20,19–31; Ézs 40,25–31. Alapige: 2Kor 4,10–14. Énekek: 388., 214.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; du. 6. Balicza Iván; II., Hűvösvölgyi út 193., Fébé de. 10. Szalay Tamás; II., Modori u. 6. de. 3/4 11. Sztójanovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv., családi) Fodor Viktor; Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12. de. 10. Donáth László; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. Bálintné Varsányi Vilma; Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38. de. 10. Solymár Péter Tamás; Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4. de. 9. Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovszky Éva; du. 6. (asztali beszélgetések); VII., Városligeti fasor 17. de. 3/4 10. (angol nyelvű) Pelikán András; de. 11. (úrv., gyülekezeti nap) Aradi György; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Szabó Bertalan; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. (úrv.) Szabó Bertalan; IX., Gát u. 2. (katolikus templom) de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. Benkóczy Péter; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. (vespera) Missura Tibor; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. (úrv.) Missura Tibor; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. Kendeh György; Zugló, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. Tamásy Tamás; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) Szabó B. András; Rákospalota, XV., Régi Főti út 73. (nagytemplom) de. 10. Ponicás Erzsébet; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. Vető István; Mátyásföld, XVI., Prodam u. 24. de. 9. Vető István; Rákoshely, XVII., Tessedik tér de. 9. Gáncs Péter; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. Gáncs Péter; Rákoscaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. dr. Szabóné Mátrai Marianna; Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. dr. Szabóné Mátrai Marianna; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. dr. Korányi András; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. de. 10. Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Mátys; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. Endreffy Géza; Pilisvörösvár (református templom) du. 2.; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) de. fél 10. (családi) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Összeállította: BODA ZSUZSA

HIRDETÉS

Igazgatói pályázat

A Malomsoki Evangélikus Egyházközség pályázatot hirdet a Kmety György Evangélikus Általános Iskola és Óvoda (Marcaltő) igazgatói állásának betöltésére.

Képesítési és egyéb feltételek: egyetemi szintű pedagógusoklevél; legalább 5 éves pedagógusi vagy egyetemi oktatói gyakorlat; pedagógus-szakvizsga; evangélikus vallás, 5 éve megfelel az egyházközségi tagság feltételeinek, egyházának hűséges tagja; konfirmáció, lelkészi ajánlás.

Juttatások, illetmény, pótlék, egyéb:

Az állás elfoglalásának ideje: *augusztus 1.*

A megbízás 6 évi időtartamra szól, amelyre a pályázó egy év próbaidőt kérhet.

A pályázat benyújtásának határideje: *április 30.*

A pályázat elbírálásának határideje: *május 31.*

Juttatások a közalkalmazotti törvénynek megfelelően.

A pályázatnak tartalmaznia kell: a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását; önéletrajzát; részletes szakmai önéletrajzát; az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programját; szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelését.

A pályázathoz mellékelni kell: a legmagasabb iskolai végzettségét igazoló irat(ok) hiteles másolatát; érvényes erkölcsi bizonyítványt; lelkészi ajánlást gyülekezeti lelkésztől; a konfirmáció emléklap hiteles másolatát vagy a konfirmáció igazolását.

Egyéb: a leendő igazgatónak a helyi önkormányzat Marcaltőn szolgálati lakást biztosít; a törvényben előírt feltételeken túl az iskola fenntartójának szándéka, hogy az intézmény vezetője legyen hazaszerető, nemzete iránt elkötelezett, konzervatív, keresztyén elveket érvényesítő, hatékony pedagógiai oktató-nevelői munkára ösztönző személy; a fenntartó mindehhez a testvéri együttműködését ígéri és garantálja.

Felvilágosítás a részletes pályázati feltételekről: Malomsoki Evangélikus Egyházközség, 8533 Malomsok, Kossuth út 16. Tel.: 89/347-807; 89/347-888; 20/824-6297; 20/770-0484. E-mail: weltler.sandor@rlan.hu.

A pályázat címezése: Malomsoki Evangélikus Egyházközség, 8533 Malomsok, Kossuth út 16. A borítékra kérjük ráírni: „Igazgatói pályázat”.

Meghívó logókiállításra

A Magyarországi Evangélikus Egyház logópályázatára érkezett pályaművek válogatásából a Luther Kiadó az evangélikus könyvesboltban (1085 Budapest, Üllői út 24.) kiállítást rendez, melyet április 30-ig, hétköznapokon 9 és 17 óra között minden kedves érdeklődő meglelhet.

Vásárlóink leadhatják szavazataikat a nekik legjobban tetsző tervre, így a közönségdíjas pályázó egy értékes könyvet kap ajándékba.

HIRDETÉS

Magyar Rákellenes Liga®

Aki megszületik, meg fog halni ...

... de nem közömbös, mikor és hogyan.

Adója 1%-ával most Ön is segítheti a rák legyőzésében a

Magyar Rákellenes Liga® munkáját.

www.rakliga.hu

Adószám: 19653417-2-43

Segélyvonal: 06-80-505-675

Tippek a Google böngészőjéhez

► A Google böngésző, a Chrome egyre népszerűbb. A szimpatikus szoftverhez adunk most néhány tippet, amelyekkel még jobban kihasználhatjuk a benne rejlő lehetőségeket.

A Net Applications elemzőcég szerint jelenleg közel hat százalékunk használja a Chrome-ot, de a webtudasabb felhasználók körében háromszor ekkora részesedést tudhat magának a szoftver.

Egy böngésző növekedésének legfontosabb eleme a Firefox berobbanása óta az, hogy mindenféle kiterjesztésekkel gyakorlatilag korlátlanul tudjuk növelni a funkcionalitást. Hiába gyors egy böngésző, hiába tud száz dolgot, a szabadon bővíthetőség – a szűzgyedek funkció – ma már szinte kötelező.

Bár a Google Chrome-ba már igen régen a Firefoxhoz hasonló kiterjesztéseket lehet telepíteni, sokan ezzel még mindig nincsenek tisztában. De még a bővíthetőséget ismerők közül sem mindenki tudja, melyek is az alapvetően fontos Chrome-kiterjesztések. Ebben próbálunk most segíteni.

Reklámok kiszűrése

Abban a világban, ahol a weboldalakon szinte minden második kép reklám, rögtön kezdjük is egy reklám-szűrő feltelepítésével. A Firefoxban is népszerű hirdetésszűrő megoldások a Chrome-ban sajnos kissé komolytalanul működnek: a reklámok le- és betöltődnek, ezután az AdThwart kiterjesztés csak elrejtja őket. Így például a forgalmi korlátos mobilneteseket egyáltalán nem segíti a megoldás: az adatforgalom nem csökken. Az élmény korlátlan nettel sem az igazi, hiszen előbb beugrik mindegyik hirdetés. Hozzá kell gyorsan tennem: ez nem a kiterjesztések, hanem a böngésző hibája, de a fejlesztők állítólag már dolgoznak rajta. Addig is a semminél mindenképpen jobb, ha telepítjük az AdThwart kiterjesztést.

Értesítés az új e-mailekről

A böngészés után a második legfontosabb terület a levelezés. Valószínűsíthető, hogy a Google böngészőjét használók jelentős része egyben Gmail-felhasználó is – nekik ajánlom

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

a Google Levélfelügyelő nevű bővítményt. Ez diszkrét, de határozottan – és nem utolsósorban gyorsan – jelzi, ha új e-mail érkezik a Gmail-fiókunkba. Csupán ennyit tud, de ezt üzembiztosan. Hasonló figyelmeztetőt találhatunk a Google naptárhoz és a nemrég beindított Buzz/Zümm szolgáltatáshoz is.

Facebook – már egymillió magyar használja

A böngészés-levelezés páros mögött egyre több internetezőnél a közösségi oldalak használata, azon belül is a facebookolás a legnépszerűbb. Mivel a magyar Facebook-használók száma éppen a hetekben lépte át az egymillió lélekszámot, alighanem egyre fontosabb lesz a Facebook for Google Chrome nevű kiterjesztés. A nem hivatalos pluginnal gyorsan kéznél van a facebookos üzenőfal és az élő hírfolyam. Emellett az oldalon belüli eseményekről szóló értesítéseket is megkapjuk – akkor is, ha éppen egyik fülben sincs megnyitva a közösségi site. Természetesen saját állapot-üzenetünket is frissíthetjük a kiterjesztésből, a Facebook megnyitása nélkül.

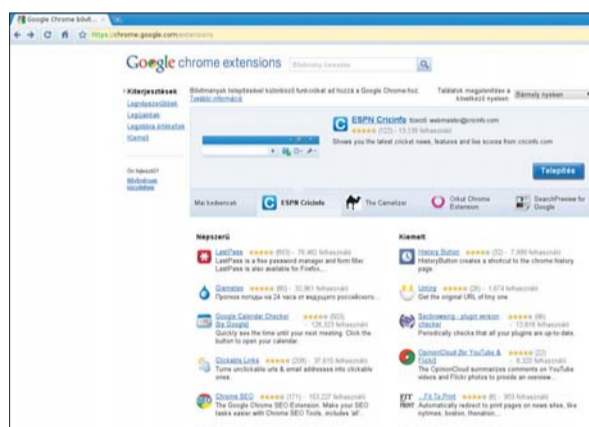
Friss időjárás adatok

Ahogy a híradók után is sokan megvárják az időjárás-jelentést, böngészőjünkben is sokan szeretnek látni a napra- vagy inkább percrekészt helyzetjelentést és előrejelzést. Ennek megjelenítésére a Google Chrome-ban talán a legjobb módszer az AniWeather nevű kiterjesztés telepítése. Az installálás után rögtön kapunk egy beállítási ablakot. Itt először is tekercsünk kicsit lejjebb, majd változtassuk meg a Fahrenheitet Celsiusra, a mérföld per órát km/h-ra.

Ezután adjuk meg helyünket! A választék igen érdekesen épül fel. Békéscsaba és Győr például nem választható, de a jóval kisebb Orosházát minden további nélkül megtaláljuk. Próbá-szerencse alapon írjuk be a településünket, majd – ha erre nem kapunk eredményt – a legközelebbi nagyobb város nevét, valamelyik biztossan bejön. Jó tudni: lehet, hogy a „Kecskemét”-re semmit nem kapunk, de még mindig megéri kipróbálni úgy, hogy „kecskemét” (Ebben a konkrét esetben például működni is fog az apró trükk.) A település megadása után van még némi egyértelmű beállítás, attól függően, hogy pontosan milyen időjárás adatokat is szeretnénk látni. Ezután a címsor mellett megbújó ikon a beállított településen lévő aktuális helyzetet/hőfokot mutatja.

Határidőnapló, feladat-nyilvántartó

Mit sem ér a határidőnapló, ha elfelejtjük megnézni. Egyszerű emlé-

keztetők beállításához jön jól a RemindMe, amelybe egyszerűen beírjuk a megjegyzendőt, beállítunk neki egy időpontot, és már el is felejtethetjük az eseményt, hiszen a böngészőnk majd úgyis jelez. A kiterjesztés arra is lehetőséget ad, hogy a beírt eseményt gyorsan átvihezzük a Google naptárba, így aztán minden felület egyszerre riaszt majd, garantáltan nem maradunk le semmiről.

A kiterjesztések telepítéséhez a Google Chrome böngészőből nyissuk meg az alábbi webhelyet, majd keressünk a cikkben kiemelt nevékre! <https://chrome.google.com/extensions>

■ BALOGH CSABA

EVÉL & LEVÉL

„Emberek akartam Jézushoz segíteni” – Vértessy Rudolf (1929–2010)

Néhány nappal halála előtt ugyanazzal a mondattal fogalmazta meg élete célját és értelmét, mint amellyel évtizedekkel ezelőtt megindokolta, miért választotta a lelkészi pályát az orvosi helyett. Egy mondatban összefoglalt „hitvallása” mindkét esetben így hangzott: „Emberek akartam Jézushoz segíteni.” Mindig pontosan szeretett fogalmazni. Életén átívelő mondatának most is minden szavára érdemes figyelni.

Felsőszeliben született, ahol Podmaniczky Pál lelkész ébresztő igehirdetése nyomán komoly hitű gyülekezet alakult. Az ő gyermekkorában már más lelkészek szolgáltak a gyülekezetben, de olyan családi otthonban nőtt fel, ahol magába szívta ezt a komoly hitű kereszténységet. Édesapja és barátai, az egyszerű falusi emberek számára természetes dolog volt, hogy nemcsak a gazdaság és a család dolgairól beszélgettek, hanem naponta előkerültek köztük a hit kérdései is. Az istentiszteleteken kívül is szívesen ápolták egymással a testvéri közösséget. Vértessy Rudolf erős kritikai érzékével azonban hamar észrevette ennek a kegyességnek sebezhető pontjait. Ezért egészítette ki fent idézett mondatát ezzel: „tudományos felkészültséggel”.

Az embereket akarta Jézushoz segíteni. Hogy mit jelent embernek lenni a 20. században, korán megtapasztalta. Számos kortársához hasonlóan sok megpróbáltatás korán megnehezítette életét. Fiatalon elhurcolva átélte a nagy németországi bombázásokat, az áttelepítést, a hontalanságot és szegénységet. Olyan élmények kísérték életét, amelyekben az ember hamar elveszíti Istenbe vetett hitét. Ezért tudta megérteni az embereket, akik küszködnek hitük megőrzéséért, vagy kétségek közt keresik az Istenhez vezető utat.

Élített minden szűk látókörű ítélkezést a gyülekezet tagjai között. Gyakran félreértették ezért. Bonhoefferre hivatkozva vallotta: „A világ nincs felosztva a sátn és Krisztus között, hanem teljes egészében Krisztus világa... Isten a Krisztusban szerette és önmagával kiengesztelte ezt a világot.” Nemcsak a lelkész, de minden keresztény szolgálatának lényege – vallotta –, hogy ismerje a világban lejátszódó folyamatokat, és azokat Isten igéjének fényében értelmezze. Ezért még nyugdíjas korában is érdekelték a világban zajló események és szellemi áramlatok. Mindvégig kutatta Isten megismerhetőségének titkát és annak a módját, hogyan lehet a mai embert megértve Jézus közelébe vinni.

Jézushoz akart embereket segíteni. Mennyi mindent kifejez ez a szó: segíteni. Nem akarta senkire rákényszeríteni a hitet, előírni számára, hogy mit tegyen, hogyan éljen. Még csak nem is akart vezetni, mint aki elől jár, és biztosan mutatja az utat. Segíteni akart, és ehhez próbálta megismerni a másik embert, megismerni a módját, hogyan tudna segíteni, hogy a másik elfogadja a segítséget. A segíteni akarásában gyakran érték kudarcok is.

Vértessy Rudolf lelkész földi pályafutása véget ért. Életcéljának valóra valóra válnak, hogy embereket Jézushoz segítsen, nem mi fogjuk, Isten fogja mérlegére tenni. Élete és szolgálata alatt sok kérdés nyugtalanította, de ezeket Isten iránti bizalommal próbálta boncolgatni, és az ige világosságában próbált feleletet keresni rájuk, ahogyan erre a temetésén elhangzott igehirdetés is utalt.

Azzal a reménységgel álltunk meg hamvai mellett, hogy Isten trónusa előtt minden kérdésére választ fog kapni.

SÁRKÁNY TIBORNÉ (Kecskemét)

Zengjen e harang szava...

Az Evangélikus Életben olvastam, hogy március 19-én délben a sárszentlőrinci evangélikus templom harangja szól a Kossuth rádióban.

Szívszorogva ültünk férjemmel együtt a rádió előtt, hogy szülőfalunk harangjának a hangját meghallgassuk. Ugyanis mindketten Sárszentlőrincről elszármazottak vagyunk, és Budapesten élünk.

Örömlünk az zavarta meg, hogy a harangszó előtt elhangzó tájékoztató némi kiegészítésre szorult, amit még szükséges lett volna elmondani. Kár, hogy nem érdeklődtek, nem változott-e valami a felvétel óta.

A templomnak eredetileg három harangja volt. Közülük kettő a háború áldozatává vált. Erről a szomorú eseményről nagyanyám, néhai Nagy Istvánné levélben értesítette a háborúban katonáskodó férjét. „Szomorú dolog történt a faluban, mert a harangokat elvitték, a két kisebbet, csak a nagy maradt meg. Elsíratta az egész község. Nagy koszorúkkal és hosszú nemzeti szalaggal felbokrétázva vitték el őket. Egész délután zúgtak, egyszerre és egyenként is. Maga a nagy pedig búsan sírva szólt, amíg kiértek velük a faluból. A pap imával búcsúztatta, és a Himnusz eléneklése után adta át őket. Sirt az egész falu népe, öreg, fiatal, ember és asszony. Nagyon fájt az elválás tőlük.” (A levelet családi ereklyeként őrizzük ma is.) Egy harangot később pótolta a gyülekezet, de a középső helye üresen maradt.

Ezután következtek az, ami még a tájékoztatóhoz tartozott volna: dr. Kéry Lajos budapesti orvosprofesszor egy harangot ajándékozott a gyülekezetnek. Az ő gyökerei is Sárszentlőrincire nyúlnak vissza, ősei a nyolc falualapító között voltak.

A harang 310 kilogramm súlyú, H harangozású, és az őrbottyáni Gombos Lajos aranykoszorús harangöntő mester készítette. A harangot 2008. október 26-án szentelték fel, és helyezték el a sárszentlőrinci templomtoronyban üresen álló helyre.

Dr. Kéry Lajos adománylevelében a következőket írta: „Zengjen e harang szava az Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten örök dicsőségére, a Sárszentlőrinci Evangélikus Gyülekezet épülésére, az innen elszármazottak emlékére.”

A harang felirata: „Ismeri az Úr az övét.” (2Tim 2,19)
Most már három harang lakik a sárszentlőrinci templom tornyában, hogy hangjával hívja az élőket és sirassa a halottakat.

Bár csak minél többen meghallanák a harangok üzenetét!
Erős vár a mi Istenünk!

PESTI ISTVÁNNÉ NAGY ETELKA (Budapest)

HIRDETÉS

BÉRES Az egészséges emberért

Tavasszal is lendületben

A téli hónapok után a természet, a zöldellő fák, a daloló madarak és a tavaszi meleg napsugarak csalogatnak a szabadba. Azonban sokan lehetnek olyanok, akik csak egy kis pihenésre vágyanak otthon, mert fáradtnak, kimerültnek érzik magukat.

Miért? Sokféle oka van. Az egyik az, hogy szervezetünk vitamin- és ásványianyag-szintje a tavaszi időszakra legtöbbször már lecsökken. Hiszen azok a zöldegek és gyümölcsök, amelyeket ilyenkor lehet kapni, nem feltétlenül tartalmaznak olyan mennyiségben vitaminokat és ásványi anyagokat, mint nyári társaik. Mindezek mellett meg kell küzdenünk a mindennapok kihívásával is. Ezért energiánk, lendületünk megtartása érdekében, ha jelentős fizikai és szellemi igénybevételnek vagyunk kitéve munkahelyen, egyetemen vagy otthon, még fokozottabban oda

kell figyelniük szervezetünk tápanyag- és energiaellátására. Hiszen ha tartósan a szükségletünknel kevesebb vitamint, ásványi anyagot és nyomelemet juttatunk a szervezetünkbe, felborul a belső egyensúlya, és különböző panaszok léphetnek fel (például fáradékonyság, levertség, rossz közérzet, kimerültség, ingerlékenység, csökkent fizikai és szellemi teljesítőképesség).

A kiegyensúlyozott étrend mellett segíthetünk szervezetünknek olyan komplex vitaminokat, ásványi anyagokat és nyomelemeket tartalmazó készítmények szedésével, mint például a hazai igények figyelembevételével kifejlesztett **Actival Max**. Az **Actival Max** komplex étrend-kiegészítő multivitamin ásványi anyagokkal és nyomelemekkel. Az **Actival Max** fogyasztása hozzájárulhat a szervezet vitamin-, ásványianyag- és nyomelem-

szükségletének biztosításához, ezáltal a jó közérzet és teljesítőképesség fenntartásához, az ellenálló képesség megőrzéséhez.

Az **Actival Max** többek között olyan összetevőket is tartalmaz, mint a karotinoidok (lutein, likopin, β-karotin), amelyek antioxidáns tulajdonságuk révén elősegítik a szem egészségének megőrzését, hozzájárulnak a szervezetünkben zajló káros oxidatív folyamatok gátlásához, ezáltal a sejtek, szövetek védelméhez.

Mikor ajánlott készítmény szedése?

- Jelentős szellemi és fizikai igénybevétel,
- kiegyensúlyozatlan táplálkozás (fogyókúra, vegetarizmus, szigorú diéták),
- dohányzás, túlzott kávéfogyasztás, fogamzásgátló tabletták szedése,
- betegség utáni lábadozás esetén.

ACM1004PR

Magyarországi Evangélikus Egyház

Honlap: www.evangelikus.hu

HÍREK, HIRDETÉSEK

A rákosszentmihály–sashalmi evangélikus gyülekezetben (1161 Budapest, Hősök tere 10–11.) minden hónap második keddjén, legközelebb április 13-án Taizé-ima és énekegyüttlést lesz. Minden alkalommal van igehirdetés is. Információ: <http://gyertyafeny.lutheran.hu>.

A Béthel Missziói Otthonban (2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8–12.) váratlan megüresedés miatt szabaddá vált a július 19-től 24-ig tartó hét. Várjuk csoportok jelentkezését hetven főig. *Varga Gábor* otthonvezető: 20/919-4573.

APRÓHIRDETÉS

A Lepramisszió tavaszi csendesnapja és nagygyűlése április 19-én, hétfőn 10 órakor lesz a Budapest XV., Alag u. 3. (Alagi tér 13.) alatti Református Missziói Központ nagytermében. A szeretetvendégséggel záruló alkalom körülbelül 13 óráig tart. (Az Alag utca megközelíthető a kék metró újpesti végállomásától 14-es villamossal Káposztásmegyér felé az Óceánárok utcai megállóig, majd onnan gyalog.)

Orgonacsere miatt eladó egy komplett 12 regiszteres, 3 manuális Angster orgona, továbbá újszerű állapotban egy 2 manuális, 31 regiszteres Laukhuff játékasztal, pedál, orgonapad. Cím: Római Katolikus Főplébánia, 6400 Kiskunhalas, Szent Imre u. 14. Érdeklődni *Kiss Benedek* gondnoknál lehet: 20/526-5470.

EVANGÉLIKUS ÉLET. ÉLED. ÉLED?

50 ÉVE HARANGÖNTÉS
ÓRBOTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
aranykoros
harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékek gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

Referencia: www.harangontes.hu.

Levél cím: 2162 Órbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 11-étől április 18-áig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>10.20 / m1 <i>Evangelikus magazin</i></p> <p>10.45 / m1 <i>Evangelikus ifjúsági műsor</i></p> <p>12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház (vallási híradó)</i></p> <p>15.05 / Bartók rádió <i>Jubilato Deo</i> Évszázadok egyházi muzsikája</p> <p>15.34 / M. Katolikus Rádió <i>Gregorián énekek</i></p> <p>15.55 / m2 <i>Az igazi Micimackó (kanadai filmdráma, 2004) (89')</i></p> <p>18.55 / m1 <i>Magyarország választ</i></p> <p>21.15 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Ismeretlen 14. századi szerző: Barcelona mise Jacques Loussier: Fények – Barokk mise a 21. századból</p>	<p>8.25 / Duna Tv <i>Isten kezében</i></p> <p>10.30 / PAX <i>Raffay Sándor (magyar dokumentumfilm, 2007) (36')</i></p> <p>13.30 / Kossuth Rádió <i>Erős vár a mi Istenünk!</i> Az evangélikus egyház fél-órása</p> <p>14.00 / Bartók Rádió <i>A hét zeneszerzője: Georg Friedrich Händel</i></p> <p>15.05 / m2 <i>Delta (tudományos magazin)</i></p> <p>19.35 / Bartók rádió <i>Luzerni fesztivál 2009</i> A Mahler Kamarazenekar és az Arnold Schönberg Kórus hangversenye</p> <p>22.45 / Duna Tv <i>Két nővér (albán–belga dokumentumfilm, 2005) (58')</i></p>	<p>13.30 / Bartók rádió <i>A Calefax Fúvóegyüttes hangversenye</i></p> <p>13.50 / m2 <i>Kerekek és lépések (44')</i> Hajdúk és tירpákok</p> <p>14.35 / Kossuth rádió <i>Tér-idő – a tűzről (tudományos ismeretterjesztő műsor)</i></p> <p>15.15 / Duna Tv <i>Széchenyi napjai (magyar tévéfilmsorozat, 1985) (50')</i></p> <p>16.15 / PAX <i>Én vagyok a világ világossága</i> A Zákus Médiacentrum evangélicizációs műsora</p> <p>18.10 / PAX <i>Hét ima</i> Kákay István zenés versfeldolgozásai a Poézis együttes előadásában</p>	<p>5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i></p> <p>12.05 / Bartók rádió <i>Drahoš Béla fuvolázik és Doboz Borbála csembalózik</i> Bach-szonáták</p> <p>13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház félórása</p> <p>21.10 / PAX <i>Életévszakok</i> Scholz László nyugalmazott evangélikus lelkész mesél életéről, hivatásáról</p> <p>22.25 / Duna Tv <i>Egy nő (magyar színházi felvétel, 2001) (71')</i></p> <p>23.55 / m2 <i>A Mester és Margarita (lengyel filmsorozat, 1990) (94')</i></p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>4.25 / m2 <i>Ars Musica</i> Árpád-kori gregorián énekek</p> <p>11.05 / Kossuth rádió <i>A Hely (riportműsor)</i></p> <p>14.00 / Bartók Rádió <i>A hét zeneszerzője: Georg Friedrich Händel</i> Hangszeres zene</p> <p>16.10 / HBO <i>Küzdelmes élet (amerikai filmdráma, 2008) (131')</i></p> <p>16.45 / Mária Rádió <i>Hitvédő</i> Győri Tamás evangélikus lelkész, Bacskai Bálint református lelkész és Ipoly atya hitvédelmi műsora</p> <p>18.30 / PAX <i>Az ember tragédiája</i> Az Evangélium Színház előadása</p>	<p>5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i></p> <p>14.00 / Bartók Rádió <i>A hét zeneszerzője: Georg Friedrich Händel</i> Oratórium</p> <p>14.20 / Duna Tv <i>Csendfilm (magyar dokumentumfilm, 2006) (27')</i></p> <p>19.35 / Bartók rádió <i>Haydn: A teremtés (oratórium)</i></p> <p>22.00 / m2 <i>Kromofóbia (amerikai–angol–francia filmdráma, 2005) (136')</i></p> <p>22.25 / Duna II. Autonómia <i>„Hintát kötök az életemből...” (magyar dokumentumfilm, 1999) (20')</i></p> <p>0.00 / Duna Tv <i>Szigetvilág (olasz játékfilm, 2001) (85')</i></p>	<p>12.05 / Duna Tv <i>Isten kezében (26')</i></p> <p>12.05 / Bartók rádió <i>Francesco Finotti játszik a Szent István-bazilika orgonáján</i></p> <p>13.00 / Lánchíd Rádió (Budapest) <i>Hittel és gitárral</i> Kortárs keresztény zenék</p> <p>19.35 / TV2 <i>Spartacus (amerikai történelmi kalandfilm, 2004) (174')</i></p> <p>19.45 / Bartók Rádió <i>Victor Hugo versei</i></p> <p>21.00 / Duna II. Autonómia <i>A palota csendje (tunéziai–francia filmdráma, 1994) (123')</i></p> <p>0.45 / m1 <i>Árnyak árnyéka (francia dokumentumfilm, 2002) (68')</i></p>	<p>10.04 / Kossuth rádió <i>Református istentisztelet közvetítése Miletáról. Igét hirdet: Pálkás Gyula lelkész</i></p> <p>10.45 / m1 <i>Református magazin</i></p> <p>11.10 / m1 <i>Evangelikus ifjúsági műsor</i></p> <p>12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház (vallási híradó)</i></p> <p>15.05 / Bartók rádió <i>Beszélgések az egyházzenéről</i> Joseph Haydn egyházzeneje</p> <p>16.04 / Kossuth rádió <i>Disputa</i> Korok, emberek, történetek</p> <p>21.05 / m1 <i>Twist Olivér (angol–cseh–francia–olasz filmdráma, 2005) (130')</i></p> <p>21.10 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Ismeretlen szerző: 21. Dávid-zsoltár</p>

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Magasztaljátok Istenünket! 5Móz 32,3 (Ef 5,19–20; Jn 20,19–29; 1Pt 1,3–9; Zsolt 84) A hála szavait kimondva minden megváltozik az életben. Átrendeződnek a hangsúlyos pontok. A hála megtölti friss levegővel körülöttem a teret. Minden könnyebb lesz valamivel. Miért is gondoltam, hogy Istennek van szüksége az én hálámra? Nekem van szükségem arra, hogy dicsérni tudjam Istent.

Hétfő

Eljön az idő – így szól az Úr –, amikor új szövetséget kötök Izráel és Júda házával. Jer 31,31 (1Kor 11,25; Ézs 42,10–16; Ef 1,1–10) Kellett egy új egyezés, amely felülírta a korábbi megállapodást. Ez az új szövetség mennyivel tágabb ölelésű, mennyivel előnyösebb körülményeket kínál! Miért is van az, hogy Isten kinyújtott kezét még mindig kevesen veszik észre?

Kedd

Pál írja: Mert ha az evangéliumot hirdetem, azzal nincs mit dicsekednem, mivel kényszer nehezedik rám. Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot! 1Kor 9,16 (Zsolt 86,9; Jób 42,7–13/14–17; Ef 1,11–14) Pál azt írja: kényszer. Én meg a tapintat nevében sokszor elhallgattam. Tapintat, mondtam magamban, de valójában a gyávaságom miatt maradtam csöndben. Ki tudja, hányan nem hallottak vigasztaló szót miattam... A gondolat, hogy örömhír híján csüggedten maradtak, nagyon megszegeyent. Add, Uram, hogy a következő alkalommal ne hallgassak, amikor beszélnem kell!

Szerda

Ti vagytok a tanúim – így szól az Úr. Ézs 43,10 (Mk 16,15; 1Pt 1,22–25; Ef 1,15–23) Tanúnak lenni kockázatos. Manapság sokan félnek tanúvallomást tenni, mert ki tudja, milyen bosszút kell elszedniük miatta. Vajon Istennek van valamilyen „tanúvédő akciója”? Hová menekül a vérszomjas bosszút lihegők elől? De tanúnak lenni megtisztelő is. Nem akárkinek a vallomása változtathatja meg a történeket. Kulcspozíciót tölthetek be. Isten megbízott engem, hogy szóljak róla az Ügyben. Mondjam el, mit és hogyan cselekedett. A vád tanúja vagyok? A védelem? Hogyan folytatódik tanúvallomásom után a tárgyalás?...

Csütörtök

Jézus meglátta Lévit, az Alfeusz fiát, aki a vámszedőhelyen ült, és így szólt hozzá: „Kövess engem!” Az pedig felkelt, és követte őt. Mk 2,14 (Ézs 65,1a; Jn 17,9–19; Ef 2,1–10) Az evangéliumokban sokszor a legegyszerűbb mondatok rejtik a legnagyobb titkokat, mint ahogyan itt is. Lévi teszi a dolgát így-úgy, ott ül a pozíciót és megélhetést jelentő asztal mögött, míg oda nem lép a Mester, és el nem hívja. Ő pedig feláll, mindent hátrahagyva továbblép. Megtett lépése folytán Máté lesz belőle, a tanítvány, az evangélista. Történetét olvasva bennem is felébred a vágy, hogy ha eljön az ideje, én is tudjak úgy továbblépni, ahogyan ő tette: szemével Jézust követve, a múltban hagyott dolgokon nem sajnálkozva.

Péntek

Krisztus mondja: „A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő tanít majd meg titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek.” Jn 14,26 (5Móz 4,2; Lk 23,50–56; Ef 2,11–22) Nemrég vigasztalásként azt mondta nekem egy neurológus, hogy negyven év fölött bizonyos fokú memóriazavar már természetes. Természetes feledékenység... Elfelejtjük a telefonszámokat, a vezetékneveket, a bevásárolni való dolgok listáját. Az ígéreteinket, ha nem írjuk fel a határidőnaplóba. De a szeretet nem feledékeny! Ha valaki valóban sokat jelent számunkra, akkor nem feledkezünk meg róla. Istennek például annyira fontosak vagyunk, hogy mindig gondol ránk. A Szentlélek újra meg újra emlékeztet az atyai szeretetre.

Szombat

Egymás terhét hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényét. Gal 6,2 (Ézs 1,17a; Jn 12,44–50; Ef 3,1–13) Miért van az, hogy amíg más gondjával bajával vagyok elfoglalva, addig elfeledkezem a sajátomról? Amikor pedig nem várt helyzetekben egyszer csak valaki felvállalja az ügyemet, és segít: az alkalom ajándékszerűsége újra felbátorít, és erőt ad a mindennapokhoz. Ő egymásnak adott bennünket, hogy könnyebbé tegyék egymás útját. Nem magányosan, egyedül kell a szeretet útján járni, hanem az útítárs kezét fogva. Adj, Uram, útítársakat, akiknek segíthetnek!

■ BALOGH ÉVA

HIRDETÉS

Szeretettel hívjuk az érdeklődőket a női hétvégére, melyet egyházunk Női Missziói Szolgálat szervez Révfülpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban május 6. és 9. között *Higgycet!* címmel. Az alkalom csütörtökön vacsorával kezdődik és vasárnap ebéddel zárul. A hosszú hétvégén a 2010-es esztendő igéjét dolgozzuk fel bibliatanulmányok, tematikus előadások során. A jelentkezést április 20-ig kérjük elküldeni a következő címre: MEE Női Missziói Szolgálat, 1085 Budapest, Üllői út 24.; e-mail: marta.pinter@lutheran.hu.

Evangelikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikusselet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu).

Korrektor: Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com).

Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Ecsedi Zsuzsa – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kende@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kende K. Péter (peter.kende@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

